GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

CZWARTEK 20 MARCA 2003 roku
TEL./FAKS 597 450 252
nr 33
CENA 6 Kč

Praga jest miastem mojego serca - mówi Ester Pilch

NAJLEPSZA bez wkuwania

Strona 3

Ofiarny prezes, aktywni członkowie

W rajskim Miejscowym Kole PZKO podsumowano ubiegłą kadencję

Strona 3

Dziś pierwszy mecz półfinałowej serii Pardubice - Trzyniec

Włącz TV!

Strona 8

ANKIETA »GŁOSU LUDU«

O dwujęzyczności

Problem dotyczący dwujęzyczności na terenie Zaolzia wywołał dyskusję, która zatacza coraz szersze kręgi. Wbrew pozorom, wymiana poglądów dotyczy nie tylko nazewnictwa, miary przestrzegania praw mniejszości narodowej w RC. Jest to przede wszystkim dyskusja dotycząca naszego postrzegania nas samych, tego, kim jesteśmy, jakie mamy aspiracje i jakie siły na ich wprowadzenie w życie. »Czy rzeczywiście brakuje nam dwujęzyczności?« - oto ciąg dalszy naszej ankiety.

■ **Ks. senior Bogusław Kokotek**: Dwujęzyczności na pewno nam brakuje. Odczuwamy to wszyscy. Jednak sądzę, że wprowadzanie jej odgórnie może okazać się nienajszczęśliwszym rozwiązaniem. Choćby dwujęzyczne napisy były, to nie rozwiążą one problemu - asymilacji naszego społeczeństwa. Przystępując do wprowadzania dwujęzyczności, trzeba mieć wręcz dyplomatyczne wyczucie, żeby współżycie mniejszości z większością posunąć o krok do przodu. By nie dopuścić do powstawania muru.

Spójrzmy na drugi kraniec RC - Karlowe Wary. Tam logicznie można oczekiwać napisów czeskich i niemieckich. Są natomiast czesko-rosyjskie.

Zastanówmy się, dlaczego mamy teraz forsować dwujęzyczność. Może siłą faktów wejście do UE i wytworzenie euroregionu samoczynnie rozwiąże ten problem. We wspólnej Europie polsko-czeskie napisy mogą powstawać spontanicznie. Sądzę natomiast, że niewiele dobrego da nam w tej sprawie nachalna manifestacja polskości.

■ **Remigiusz Gąsior** (przedsiębiorca prywatny): Dwujęzyczność niewątpliwie jest szansą na zaprezentowanie wielokulturowości naszego terenu. To bardzo cenna wartość. Dwujęzyczność jest nam bardzo potrzebna. Więcej - zarówno mniejszość, jak i większość powinna dążyć do uzewnętrznienia tej regionalnej cechy. Jedno jest pewne. Nie przekonamy innych, nie będąc przekonani sami. Dyskutować na pewno warto...

(mro)

ISSN 1212-4222

SPORO ABSOLWENTÓW ŚREDNICH SZKÓŁ FACHOWYCH PODEJMUJE STUDIA

Sekretarka z dyplomem

REGION (sch) - Coraz więcej absolwentów fachowych szkół średnich staje do walki po indeksy wyższych uczelni. Jak wynika z naszego sondażu, również uczniowie polskich oraz mieszanych polsko-czeskich klas czeskocieszyńskiej Akademii Handlowej oraz karwińskiegoTechnikum Przemysłowego i Średniej Szkoły dla Pielęgniarek nie zamierzają kończyć edukacji z dniem zdania matury.

Bezpowrotnie minęły czasy, gdy dziewczęta z handlówki zaraz po maturze wcielały się w księgowe i sekretarki. „W tym roku na studia zgłasza się niemal cała szesnastka polskojęzycznych uczniów mieszanej czesko-polskiej klasy maturalnej. Pracę zaraz po maturze zamierzają podjąć chyba tylko dwie osoby. Reszta podała zgłoszenia na studia licencjackie oraz magisterskie" - poinformowała „GL" opiekunka jak dotąd jedynej w Akademii Handlowej klasy mieszanej Krystyna Bonczek. Wśród czwartoklasistów handlówki największe wzięcie mają oczywiście kierunki ekonomiczne w Ostrawie, Karwinie i Brnie, ale nie tylko. Jedna osoba na przykład zgłasza się na studia pedagogiczne do Polski, inni złożyli już papiery na kierunki filozoficzne oraz na filologię. Jak stwierdza K. Bonczek, starania o zdobycie indeksów wyższych uczelni w większości przypadków uwieńczone są sukcesem. W ub. roku z trzydziestki polskich maturzystów Akademii Handlowej studia wyższe podjęło 22, m.in. na takich kierunkach, jak socjologia, prawo, języki oraz na uczelniach ekonomicznych od Pragi aż po Karwinę.

Mniej zgłoszeń na wyższe uczelnie wędruje natomiast z karwińskiej Średniej Szkoły dla Pielęgniarek. „W zeszłym roku z 14 polskich uczniów szóstka podała zgłoszenia na studia i cała szóstka się dostała. W tym roku o przyjęcie na wyższe uczelnie zabiega też sześć osób" - powiedział „GL" wicedyrektor Wiesław Farana. Jak wynika z jego obserwacji, uczniowie w większości przypadków preferują kierunki związane ze służbą zdrowia, rzadko jednak podają zgłoszenia bezpośrednio na medycynę.

Jak dotąd nie ma natomiast dokładnych danych co do liczby uczniów „przemysłówki" - kandydatów na studentów uczelni o profilu technicznym. W przypadku politechnik z uwagi na późniejszy termin składania papierów sprawa pozostaje bowiem otwarta co najmniej do końca kwietnia.

CZY POGOTOWIE DOJEDZIE NA CZAS?

Miast lekarza pielęgniarka

PODBESKIDZIE (db) - Zamiast pogotowia lekarskiego, które funkcjonowało w siedzibie jabłonkowskiej Polikliniki, władze okręgowe zaproponowały wprowadzenie na Podbeskidziu pogotowia ratunkowego. W tym drugim wypadku dyżur pełni nie lekarz, ale tylko pielęgniarka, która w razie potrzeby dowożona jest karetką do chorego. Funkcjonowanie pogotowia było jednym z tematów wtorkowego posiedzenia przedstawicielstwa miejskiego w Jabłonkowie.

„Wysłuchaliśmy informacji burmistrza Petra Sagitariusa, z której wynika, że pogotowie ratunkowe funkcjonowałoby tylko od godz. 6 do 22" - poinformował naszą gazetę wiceburmistrz Stanisław Jakus. „Uważamy, że to za mało, w związku z tym uchwaliliśmy wniosek o przedłużenie czasu pracy na całą dobę. Kierujemy go do władz okręgowych".

Ciąg dalszy na str. 2

UWAGA!

Blokada granicy

KOCOBĘDZ (g) - Dziś od godz. 10.00 do 17.00 ma być na przejściu granicznym w Kocobędzu zablokowany po polskiej stronie wjazd do RC. Informację taką podała redakcji rzeczniczka prasowa Północnomorawskiej Komendy Policji RC, Dagmar Bednarčikowa. Blokadę przygotowują polscy rolnicy.

„DAKOL-EKO" JUŻ DZIAŁA

Elektronika na czynniki pierwsze

PIOTROWICE (s) - We wtorek 18 marca na terenie piotrowickiego Parku Naukowo-Technologicznego „Dakol" uroczyście otwarty został warsztat pracy chronionej „Dakol-Eko". Inwestycja zrealizowana została w ramach wspieranego finansowo przez Unię Europejską projektu „Zdobywać wiedzę i żyć aktywnie".

W uroczystości otwarcia, którą celebrowało dwóch pełnomocników spółki „Dakol", Jaroslav Dadok

Ciąg dalszy na str. 2

▲ *Kolejne fazy destrukcji telewizora.* *Fot. MAREK SANTARIUS*

■ POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie umiarkowane, lokalne opady deszczu, rano mgły. Temperatura w dzień od 6 do 10 st., nocą od 3 do -1 st. C.

PIĄTEK - Nieco chłodniej. W górach opady śniegu. Temperatura w dzień od 5 do 9 st., nocą od -1 do -5 st. C.

MIASTA SĄ OD SIEBIE DALEKO, LUDZIE MAJĄ DO SIEBIE BLISKO

Partnerzy »na węglu«

KARWINA (krz) - Północnohiszpańskie miasto Mieres dzieli od Karwiny linią powietrzną ponad 2 tysiące kilometrów. Z miastem nad Olzą łączą go jednak podobne problemy: Także ono jest centrum regionu „żyjącego na węglu", borykającego się z restrukturyzacją górnictwa, wysokim bezrobociem, dewastacją środowiska naturalnego... Te podobieństwa - razem z rozwijanymi od kilkunastu lat żywymi kontaktami pomiędzy górnikami z obu regionów - zaowocowały pod koniec ub. roku podpisaniem w Mieres umowy o współpracy obu miast. W tych dniach (18 - 20 bm.) na zaproszenie prezydenta Karwiny Antonína Petráša gości natomiast nad Olzą 4-osobowa hiszpańska delegacja z burmistrzem Mieres, Misaelem Fernándezem Porrónem. Goście odwiedzili m.in. Uniwersytet Śląski i miejscowe gimnazjum, byli w Uzdrowisku Darków, zjechali do podziemi darkowskiej kopalni, obejrzeli strefę przemysłową Nowe Pole, zwiedzili miasto i okolice. Rozmowy, jakże inaczej, dotyczyły głównie perspektyw współpracy. Hiszpanie zaproponowali wymianę studentów, gdyż również Mieres jest miastem uniwersyteckim; mówiono o możliwościach wymiany kulturalnej, turystycznej...

Ciąg dalszy na str. 2

WYJEŻDŻAJĄ ZA GRANICĘ Z POWODU NISKICH ZAROBKÓW

Nie jest tak źle

Ze statystyk Czeskiej Izby Lekarskiej wynika, iż co miesiąc do pracy za granicą wyjeżdża na stałe 20 do 30 czeskich lekarzy. Znacznie więcej - średniego personelu medycznego (zwłaszcza pielęgniarek). Najczęściej podejmują pracę w szpitalach w Austrii i w Niemczech.

Zdaniem Milana Koubka, przewodniczącego Związku Zawodowego Lekarzy, główną przyczyną braku zainteresowania pracą w służbie zdrowia są niskie płace, które w porównaniu do płac w państwach Unii Europejskiej rosną bardzo powoli.

Przeciętna płaca lekarza w RC wyniosła w ub. roku 31 700 Kč, i w porównaniu z 2001 r. wzrosła o 3 tys. koron. Lekarze domagają się, żeby ich płace stanowiły trzykrotność średniej płacy, czyli co najmniej 47 tys. Kč miesięcznie.

„Gdyby nie pracujący w RC koledzy ze Słowacji i z innych krajów, w większości szpitali niektóre oddziały musiałyby już ulec likwidacji" - mówi M. Kubek. Jego zdaniem, dramatyczny brak lekarzy może wystąpić w RC także dlatego, że na wydziałach medycznych czeskich szkół wyższych studiuje coraz mniej studentów. I tak np. w 2000 r. studia medyczne ukończyło 1100 osób, a rok później już niewiele ponad 900, z czego pracę w zawodzie podjęły zaledwie dwie trzecie.

„Nie jest tak źle. Zatrudniamy u nas wprawdzie lekarzy i pielęgniarki ze Słowacji, co jednak nie znaczy wcale, że nasi lekarze wyjeżdżają grupowo za lepszymi zarobkami za granicę. Słowaccy lekarze pracują zwłaszcza na tych oddziałach, gdzie nie mamy naszych wykwalifikowanych lekarzy. I jak twierdzą, chcą u nas pracować, bo ich zarobki są nieporównywalne z zarobkami w RC" - powiedziano nam w szpitalach powiatu karwińskiego i frydecko-misteckiego.

Dowiedzieliśmy się także, że np. w karwińskim i orłowskim szpitalu pracuje 16 lekarzy i 11 pielęgniarek ze Słowacji, w czeskocieszyńskim - jeden lekarz, hawierzowskim - 5 lekarzy i 10 pielęgniarek, a w trzynieckim (na Sośnie) - 7 lekarzy i 1 pielęgniarka.

Kilkanastu lekarzy i pielęgniarki ze Słowacji zatrudnia także Uniwersytecki Szpital w Ostrawie-Porubie. Tutaj, obok Słowaków, pracują przez jakiś czas młodzi lekarze, którzy w RC ukończyli studia medyczne, m.in. z Indii i Afryki.

(wak)

◆ Kineskopy w drodze na szafot... ◆ Zanim ekrany zostaną przepołowione, najpierw zostaną dokładnie umyte w zmywarce. ◆ Te telewizory kiedyś działały, teraz są surowcem wtórnym... Fot. MAREK SANTARIUS

Elektronika na czynniki pierwsze

Dokończenie ze str. 1

i Vladimir Kolder, udział wzięła m.in. wiceminister środowiska naturalnego, Ivana Jiráskowa, oraz szef wydziału środowiska naturalnego urzędu okręgowego, Hynek Orság.

Warsztat „Dakol-Eko" powstał (jako jeden z nielicznych w RC) kosztem 3,5 mln koron i spełnia dwa podstawowe zadania. Rozwiązuje problem uciążliwego, niebezpiecznego wręcz dla środowiska naturalnego, tzw. „elektroodpadu", którym są wysłużone telewizory, radia, gramofony, magnetowidy, kineskopy komputerów itp., a także jest dobrodziejstwem dla miejscowego rynku pracy, ponieważ zatrudnia poza siódemką ludzi pełnosprawnych dwadzieścia osób z ograniczoną zdolnością do pracy.

Najnowocześniejsza technologia umożliwia załodze odzyskać prawie w stu procentach surowce wtórne. Elementy metalowe i plastikowe oraz stłuczone ekrany wracają do producentów odbiorników telewizyjnych, którzy po przetopieniu tej masy stosują ją jako pełnowartościowy surowiec do produkcji nowych modeli. Drewniane obudowy zaś są rozchwytywane jako drewno opałowe. Póki co, warsztat jest w trakcie próbnego rozruchu, który rozpoczął się w pierwszych dniach marca, ale szacuje się, że jego docelowa zdolność przerobowa wyniesie 40 tys. sztuk telewizorów w ciągu roku przy jednozmianowym systemie pracy załogi. Jeżeli uda się takie tempo destrukcji „elektroodpadu" osiągnąć - zgodnie z planem - już w październiku tego roku, to koszty tej inwestycji zwrócą się za trzy, cztery lata.

W pierwszym okresie piotrowicki warsztat pracy chronionej zwozić będzie stary sprzęt elektroniczny z bliskiej okolicy, później sprowadzać go będzie z terenów bardziej odległych - w promieniu do 80 km. Materiału do przerobu nie powinno mu zabraknąć, bo podobno na terenie republiki rokrocznie ludzie wyrzucają go na wysypiska co najmniej milion ton.

Właściciele przeznaczonego do unifikacji elektronicznego szmelcu nie płacą za jego rozbiórkę. Koszt tej usługi pokrywają władze poszczególnych miast i miejscowości z pieniędzy uzyskanych od mieszkańców za wywóz śmieci.

Wiceminister Jiráskowa poinformowała, że rząd RC przygotowuje przystającą do unijnych przepisów ustawę, według której koszt ekologicznej rozbiórki urządzeń elektronicznych będzie już wkalkulowany w ich cenę.

ECHA DNI FILMU EUROPEJSKIEGO

Zagaja »Cześć Tereska«

OSTRAWA (mro) - Nagrodzonym na międzynarodowych festiwalach filmowych w Karlowych Warach, Chicago, Denver oraz Festiwalu Filmów Polskich polskim obrazem „Cześć Tereska" w reżyserii Roberta Glińskiego rozpocznie się w piątek w ostrawskim multikinie „Cine star" przegląd „Echa Dni Filmu Europejskiego".

Oprócz polskiego tytułu przedstawione będą reprezentatywne dzieła kinematografii litewskiej („Umowa najemna"), fińskiej („Smoki nad Helsinkami"), łotewskiej („Młyny przeznaczenia"), portugalskiej („Antonio, chłopiec z Lizbony") oraz hiszpańsko-argentyński film „Niknące wspomnienia".

Przegląd potrwa do niedzieli 23 marca.

WSPÓŁPRACA MIĘDZY GRÓDKIEM A ISTEBNĄ

Sport i kultura

GRÓDEK (kor) - Nie tylko związki komunalne, jak np. Stowarzyszenie Gmin Regionu Jabłonkowskiego, ale również poszczególne podbeskidzkie gminy utrzymują bliskie kontakty z miejscowościami z drugiej strony granicy. Dla Gródku jest taką partnerską gminą Istebna, zwana popularnie - stąd, że w jej skład wchodzą również Koniaków i Jaworzynka - Trójwsią.

Współpraca między Gródkiem a Istebną skupia się przede wszystkim na sferze kultury i sportu. A rozpoczęła się ona przed trzema laty, gdy obie gminy postanowiły wspólnie zażądać o dotację z programu Phare CBC na ponadgraniczną imprezę pn. „Z Ochodzitej przez Skalite po Kozubową".

„Skalite trochę mniej się w tej inicjatywie angażuje, ale my z istebnianami tradycyjnie spotykamy się w Polsce w ostatnią sobotę czerwca na Dniach Istebnej, w Gródku zaś w pierwszą sobotę lipca na Dniach Regionu Jabłonkowskiego" - mówi gródecki starosta Pavel Tomčala. „Są to imprezy z bogatym programem kulturalnym, a przy okazji odbywa się co roku również turniej w piłce nożnej, na który zjeżdżają drużyny z polskiego i zaolziańskiego Podbeskidzia".

Partnerzy z drugiej strony Beskidów - zawsze pełny autobus - tradycyjnie biorą udział również w Biegu przez Gródek. Gródczanie natomiast (a także młodzi sportowcy z innych gmin Jabłonkowskiego) przekraczają granicę, by wystartować w międzynarodowych zawodach w biegach na nartach „O istebniański bruclik". W tym roku odbyła się już jego 28. edycja, a gródecka ekipa może się pochwalić niezłymi wynikami - Dawid Hawliczek był 9. w kategorii klas 3.-4., Filip Heczko i Tomasz Endrych uplasowali się na 3. i 4. miejscu w kategorii klas 5.-6., Andrzej Raszka zaś był siódmy wśród zawodników klas 8.-9. (pierwszy z ww. jest uczniem gródeckiej, pozostali bystrzyckiej PSP).

„W tym roku impreza »Z Ochodzitej przez Skalite po Kozubową« odbędzie się już po raz trzeci i ponownie wspólnie wystartowaliśmy w konkursie o granty z Phare CBC. Ta współpraca opłaca się nam wszystkim" - dodał P. Tomčala.

RADNI O DODATKU DO UMOWY O PRZEDSZKOLU

Opłaty bez zmian

JABŁONKÓW (kor) - Jabłonkowskie przedstawicielstwo przyjęło na swoim wtorkowym posiedzeniu nie tylko budżet miasta na rok bieżący (zrównoważony - 154 mln koron), ale również dodatek do umowy z Łomną Dolną dotyczący tamtejszego polskiego przedszkola. Placówka ta od 1 stycznia br. weszła w skład nowego podmiotu prawnego i jest obecnie filią jabłonkowskiego polskiego przedszkola przy ul. Szkolnej.

„Chodziło przede wszystkim o opłaty, jakie rodzice uiszczają za każde dziecko. Tymi pieniędzmi później dysponuje dyrekcja przedszkola" - powiedział „GL" wiceburmistrz Jabłonkowa, Stanisław Jakus. „Zgodnie z miejskim rozporządzeniem w naszym przedszkolu opłata wynosi 10 koron za dzień, w Łomnej jednak - zarówno w polskim, jak i czeskim przedszkolu - była do tej pory dużo niższa. Rodzice zwrócili się zatem do naszego samorządu z prośbą o rozważenie sprawy. W przeciwnym wypadku za wysyłanie dziecka do polskiego przedszkola trzeba by było zapłacić więcej niż w placówce czeskiej, co mogłoby spowodować spadek liczby dzieci".

Członkowie przedstawicielstwa przyjęli argumenty łomnian i przy ustalaniu wysokości opłat w tamtejszym polskim przedszkolu władze Jabłonkowa nadal będą się stosować wg rozporządzenia dolnołomniańskiego samorządu.

KONKURS RECYTATORSKI DLA SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI

Eliminacje obwodowe

GNOJNIK (mro) - Do eliminacji obwodowych Konkursu Recytatorskiego dla uczniów polskich szkół i przedszkoli stanie blisko 170 uczniów, prognozuje Renata Bufawa, organizatorka tej imprezy z ramienia PSP Gnojnik. Eliminacje przebiegną od 25 do 28 marca na całym Zaolziu.

Finalistów wyłonią eliminacje obwodowe 25 marca w PSP Karwina - Nowe Miasto (dla obwodu karwińskiego), 26 marca w PSP w Cz. Cieszynie (dla obwodu czeskocieszyńskiego), 27 marca w PSP w Trzyńcu-Tarasie (dla obwodu trzynieckiego) oraz 28 marca w PSP w Jabłonkowie (dla obwodu jabłonkowskiego). Początek eliminacji zawsze o godzinie 9.00. Młodych recytatorów wysłucha jury, w którego skład wejdą nauczyciele poloniści oraz aktorzy Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego.

Zwycięzców poznamy aż po finale, który 11 kwietnia odbędzie się w PSP Gnojnik.

Miast lekarza pielęgniarka

Dokończenie ze str. 1

Jeśli chodzi likwidację pogotowia lekarskiego, to zdaniem Stanisława Jakusa istnieją dwa podstawowe powody: brak lekarzy i brak pieniędzy.

„Gminy objęte pogotowiem musiałyby płacić rocznie ok. 1,8 mln koron, na sam Jabłonków przypada z tej sumy 800 tys. koron, na okoliczne wioski reszta. Na taki wydatek nas nie stać" - wyjaśnia wiceburmistrz. „Obawiamy się jednak całkowitej likwidacji pogotowia w nocy. Karetka z lekarzem z Trzyńca miałaby naszym zdaniem do niektórych domów na Podbeskidziu stanowczo za daleko. Sądzę, że o pogotowiu będą tutejsi samorządowy dyskutowali jeszcze w tym tygodniu na posiedzeniu Stowarzyszenia Gmin Regionu Jabłonkowskiego".

Wypada dodać, że przed takim samym problemem władze okręgu postawiły także inne miasta Moraw i Śląska - spośród 22 stacji pogotowia lekarskiego połowa ma ulec likwidacji.

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

Partnerzy »na węglu«

Dokończenie ze str. 1

Dużym zainteresowaniem cieszył się temat restrukturyzacji górnictwa. Okazuje się, że w regionie Mieres było inaczej niż w Zagłębiu Ostrawsko-Karwińskim i niektórych innych - kopalnie zamykano tam sukcesywnie w miarę starzenia się i przechodzenia na emeryturę członków załóg górniczych, unikając w ten sposób zaostrzania się problemów socjalnych. Ponieważ Mieres leży w górach, mniejsze niż nad Olzą są tam też szkody górnicze, w uzdrawianiu środowiska naturalnego pomogły ponadto fundusze Unii Europejskiej.

I jeszcze jedno pytanie: w Mieres pracuje wielu górników z regionu ZOK - jak postrzegają ich Hiszpanie? „Są to głównie specjaliści wysokiej klasy, ich wkład oceniamy bardzo wysoko, podobnie jak i długoletnią współpracę z ostrawsko-karwińską spółką węglową" - powiedział burmistrz M. F. Porrón. - „Wielu Czechów zadomowiło się już u nas, niektórzy znaleźli już nawet hiszpańskie żony. Wkroczyli w ten sposób do wspólnej Europy, w której każdy może wybrać sobie miejsce, gdzie pragnie żyć i pracować. Wierzę, że po wejściu waszego kraju do Unii Europejskiej nasza wzajemna współpraca będzie prostsza i jeszcze bardziej owocna".

▲ Burmistrz hiszpańskiego górniczego miasta Mieres, Misael Fernández Porrón, podczas wizyty w Uniwersytecie Śląskim w Karwinie. Fot. EDMUND KIJONKA

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em

Przybił piątkę Arkowi

Spełniły się marzenia 15-letniego chłopca, który zafascynowany Adamem Małyszem zbudował w swojej miejscowości małą skocznię. Wczoraj nastolatek spotkał na żywo mistrza świata w skokach narciarskich; dostał autograf ze zdjęciem i flagę z wizerunkiem skoczka. Mistrz znał historię chłopaka, który własnoręcznie zbudował skocznię i marzy o dalekich lotach.

Z Gębic, rodzinnej wsi Arka, wszędzie daleko, a państwo Bułakowscy to ludzie niemajętni. Chłopak do tego stopnia jest zafascynowany skokami Małysza, że tuż koło domu zbudował czterometrową skocznię. Sam dzielnie dowoził na obiekt taczką topniejący już śnieg. Ustanowił też rekord swojej skoczni - pięć metrów.

Kiedy w warszawskim salonie Citroena doszło do spotkania Arka z mistrzem, chłopiec ledwo stał z wrażenia.

Nagrody A. Lindgren

Amerykanin Maurice Sendak i Austriaczka Christine Noestlinger zostali pierwszymi laureatami nagrody literackiej im. Astrid Lindgren.

Zwycięzcy podzielą się nagrodą, której wartość to 5 mln szwedzkich koron (ok. 580 tys. USD). Zostanie ona wręczona w czerwcu w Sztokholmie przez szwedzką księżniczkę Victorię.

Ustanowiona rok temu przez szwedzki rząd, przyznawana co roku nagroda ma na celu promowanie literatury dla dzieci i honorowanie tych pisarzy, których dzieła przypominają o prawach dzieci.

Nagroda została nazwana imieniem zmarłej w styczniu ub. roku szwedzkiej pisarki Astrid Lindgren, autorki popularnych książek dla dzieci i młodzieży. Do jej najbardziej znanych utworów należą „Dzieci Z Bullerbyn" i „Fizia Fończoszanka" („Pippi Langstrumpf").

»Domki« dla boćków

Część bocianich rodzin, które wrócą niebawem do miejscowości w powiecie przemyskim, zamieszka w nowych bezpiecznych gniazdach, przygotowanych przez energetyków. Zamontowano 18 „domków" głównie w gminach Stubno, Żurawica i Medyka, które ze względu na podmokłe tereny, łąki i obfitość żab, najbardziej upodobały sobie te ptaki. Każdy z nich jest ocynkowany i znacznie trwalszy niż dotychczasowe gniazda. Wymianę starych gniazd na nowe robiono przede wszystkim z myślą o poprawie bezpieczeństwa bocianów.

Konstrukcja jednego gniazda kosztuje ponad 200 zł, a wraz z montażem, ok. tysiąca.

Koncert Claptona

Legenda muzyki gitarowej, Eric Clapton, zagra w sali gimnastycznej jednej z angielskich szkół.

57-letni Calpton zgodził się na koncert charytatywny, aby pomóc w dofinansowaniu sprzętu komputerowego dla szkoły, do której uczęszcza jego 6-letnia córka Ruth. Część zysków trafi też do założonego przez Claptona amerykańskiego ośrodka dla uzależnionych na wyspie Antigua, który artysta stale wspiera.

Wstęp na koncert kosztuje 22,5 funta (35 dolarów). Podczas półtorogodzinnego występu młodzież wysłucha największych przebojów Claptona, będzie też miała możliwość rozmowy z gwiazdą.

Eryk Clapton, określany jako „najbardziej czarny z białych muzyków bluesowych", grał m.in. z grupą Cream. Jego najbardziej znany przebój to „Layla".

„PRAGA JEST MIASTEM MOJEGO SERCA" – MÓWI ESTER PILCH

Najlepsza bez wkuwania

Nazwisko Ester Pilch pojawiło się ostatnio na łamach naszej gazety w związku z sukcesami tej uczennicy klasy 3. Polskiego Gimnazjum w powiatowym konkursie konwersacji angielskiej oraz konkursie recytatorskim w języku angielskim dla szkół średnich z obu Cieszynów. W jednym i drugim Ester zajęła pierwsze miejsce.

Fot. BEATA SCHÖNWALD

■ ■ Podobnych sukcesów było jednak więcej... Może je przypomnisz?

- Rok wcześniej też w konwersacji angielskiej zajęłam pierwsze miejsce w powiecie i pierwsze miejsce w okręgu oraz czwarte miejsce w kraju. W tym roku na razie byłam pierwsza w eliminacjach powiatowych, a jak mi pójdzie dalej, to dopiero się okaże podczas eliminacji okręgowych 19 marca br.

■ ■ Tematem wspominanego konkursu recytatorskiego była miłość. Jakim wierszem udało się tobie podbić serca jurorów?

- To nie był wiersz... Przygotowałam tekst pierwszego listu do Koryntian, cały rozdział 13. o miłości. Widocznie spodobało się.

■ ■ Skąd u ciebie taka znajomość angielskiego? Może to tradycje domowe albo wyjazdy zagraniczne?

- Nic z tych rzeczy. Rodzice nie znają angielskiego, a o wyjazdach do krajów anglojęzycznych też na razie tylko marzę. Ja zaczęłam uczyć się angielskiego tak samo jak wszyscy, czyli w 6. klasie szkoły podstawowej. Miałam szczęście, że od samego początku trafiłam na wspaniałą nauczycielkę. Do podstawówki uczęszczałam w Czeskim Cieszynie, a moją pierwszą i równocześnie najwspanialszą anglistką była Krystyna Lebeda. Dużo skorzystałam też na kontaktach z amerykańskimi misjonarzami, którzy do Czeskiego Cieszyna przyjechali na zaproszenie miejscowego Kościoła Apostolskiego. To było zimą w pierwszej klasie gimnazjum. Poprosili mnie, żebym im tłumaczyła, co mówi ksiądz. Zastanawiam się, jak mogłam sobie wtedy poradzić, skoro w tym czasie nie byłam jeszcze w angielskim za bardzo mocna... W rok później Amerykanie wyjechali. Teraz utrzymujemy już tylko kontakt elektroniczny.

■ ■ Ile czasu poświęcasz na szlifowanie angielskiego?

- Niewiele. Przede wszystkim obce jest mi wkuwanie słówek. W życiu bym tego nie robiła. Jakoś tak samo mi wchodzi. Chociaż muszę przyznać, że o wiele bliższy jest mi amerykański angielski ze swoim specyficznym akcentem, niż podręcznikowy BBC English. Z nim mogę mieć problemy, natomiast w amerykańskim angielskim jeżeli nawet nie znam jakiegoś słówka, to i tak go zrozumiem.

■ ■ Jeszcze masz wprawdzie rok czasu, ale o studiach już też chyba zaczynasz myśleć?

- Tak, zaczynam. Na pierwszym miejscu o anglistyce w Pradze, gdyż Praga jest miastem mojego serca. Ale pociągają mnie też takie kierunki, jak socjologia publiczna czy pedagogika specjalna. Lubię pracę z dziećmi. Przy Kościele Apostolskim prowadzę nawet zajęcia młodzieżowe.

■ ■ A twoje zainteresowania?

- Też dzieci. Na przykład dwie moje małe siostrzenice, a poza tym... na pewno gra na fortepianie, taniec, rodzina.

■ ■ Wróćmy jeszcze do Pragi - jak mówisz - miasta twojego serca. Tam zastała cię ubiegłoroczna powódź...

- Latem, kiedy pracowałam w Pradze, zaczęło padać. Mieszkałam na Malej Stranie, znalazłam się więc w samym centrum powodzi. Po dziś dzień pozostaje mi w pamięci jedna scena. Stoimy na wzgórzu Zamku Praskiego, patrzymy na Most Karola i w ogóle nie widzimy jego charakterystycznych łuków. Były kompletnie zalane.

Ludzie do samego końca nie wierzyli, że Praga znajdzie się pod wodą...

■ ■ I wtedy zaciągnęłaś się do sprzątania.

- Na każdym rogu były ogłoszenia najróżniejszych agencji organizujących sprzątanie Pragi. Zgłosiłam się więc do jednej z nich. No, i zaczęło się. Sprzątałam wszędzie tam, gdzie akurat było trzeba. Po dwóch tygodniach tych chaotycznych prac porządkowych zostałam skierowana do Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Tam zaczęliśmy od sprzątania zalanych bagnem łazienek, a potem moim zadaniem było mycie i dezynfekowanie korytarzy. Wyglądało to mniej więcej w ten sposób, że w celu zabronienia roznoszenia zarazków po całym budynku każde ślady kroków na korytarzu od nowa musiałam zetrzeć. I tak godzinę w godzinę, dzień w dzień ścierałam i ścierałam.

■ ■ Nie kusiło cię, żeby to wszystko zostawić i po prostu zwiać z Pragi?

- Nie, nawet o tym nie pomyślałam, choć przyznam, że z takiej pracy rzeczywiście można było zwariować. Ale byliśmy tam przez wszystkich tak wspaniale traktowani, że na czas spędzony w ministerstwie bardzo mile wspominam. Zwłaszcza na sam koniec sprzątania, kiedy dotarliśmy już do biur ministra i jego zastępców... Do domu wróciłam gdzieś w połowie września, kiedy wszystko już było gotowe. Wróciłam z obietnicą, że jak tylko będę miała na to ochotę, mogę przyjeżdżać, a pracę mam pewną.

■ ■ A w szkole, nie było problemów z opóźnionym rozpoczęciem roku szkolnego?

-Tato mnie usprawiedliwił, a z tego, co wiem, nikt się nie skarżył.

BEATA SCHÖNWALD

W RAJSKIM KOLE PZKO PODSUMOWANO UBIEGŁĄ KADENCJĘ

Ofiarny prezes, aktywni członkowie

O pracy Miejscowego Koła PZKO w Karwinie-Raju „GL" rozmawia z Tadeuszem Owczarzym, sekretarzem Koła

■ Od 1961 r. jest pan członkiem zarządu, a od 1991 r. sekretarzem Koła. Jakie czynniki, pańskim zdaniem, decydują o jakości jego pracy?

- Aby Koło sprawnie działało, musi mieć ofiarnego i posiadającego zdolności organizacyjne prezesa, aktywnych członków zarządu i rejonowych, dobrych i ofiarnych organizatorów pracy w klubach i chórach, fachowych dyrygentów oraz sympatyzujących członków Koła.

■ W połowie lutego mieliście walne zebranie. Jak wypadło podsumowanie minionej kadencji?

- Na walnym zebraniu 16 lutego ocenialiśmy realizację planu pracy przyjętego 2 marca minionego roku. Były w tym okresie jubileusze 55-lecia założenia PZKO, 35-lecia otwarcia Domu PZKO, 120-lecia wyświęcenia kaplicy św. Anny w Raju oraz 130-lecia otwarcia tutejszej pierwszej polskiej szkoły, która działała do 1982 roku.

Zarząd Koła działał pod przewodnictwem prezesa Tadeusza Puchały (w funkcji od 1971 roku). Nasze Koło zrzesza 458 członków. W chórach i klubach udziela się regularnie 125 członków (27 proc.).

Mamy Klub Kobiet zrzeszający 34 członkinie, które w minionej kadencji spotkały się na wieczorach klubowych 32 razy. Należy doliczyć do tego 29 spotkań, na których szykowały specjalności kuchni rajskiej. Mamy Klub Seniora zrzeszający 24 członków. W 25 spotkaniach klubowych brali udział prawie wszyscy jego członkowie, a dodajmy, że najstarszy z nich ma 93 lata. Mamy i propozycje dla młodzieży. Działa w Raju Klub Młodych, w którym pracuje 24 dziewcząt i chłopców. W minionej kadencji zorganizowali 32 spotkania.

Bogata jest działalność śpiewacza. Chór kameralny „Dźwięczek" zrzesza 14 pasjonatów śpiewu. W minionym roku może poszczycić się siedmiomna udanymi występami. Jest chór mieszany „Dźwięk" zrzeszający 29 członków, który 16 razy reprezentował nasze Koło na imprezach nie tylko kulturalnych. Chórzyści szlifowali formę do godnego zaprezentowania rajskiej kultury śpiewaczej na 52 próbach.

O bogactwo form pracy rajskich pezetkaowców troszczą się Anna Rzyman, Zofia Owczarzy, Bolesław Hanzel, Michał Broda, Ksenia Owczarzy i Antoni Tomanek. Chóry prowadzą prof. Halina Goniewicz - Urbaś, państwo Halina i Jacek Jansowie oraz Jolanta Malinka.

■ Tradycyjnie już, by ocenić rozmiar pracy społecznej, przelicza się ją na godziny. Czy w Kole zrobiliście taką kalkulację?

- Tak - dokładnie w minionej kadencji członkowie Koła przepracowali społecznie 8700 godzin.

■ Powiedzmy coś o zrealizowanym planie pracy

- Zorganizowano po dwa bale i zabawy, kilka dyskotek młodzieżowych, spotkanie odpustowe połączone z festynem, wystawę prac ręcznych Klubu Kobiet z okazji 55-lecia Koła, zebranie jubileuszowe z tej samej okazji połączone z „Kopaczówką", odbyliśmy sześć wycieczek, zwiedziliśmy dwie wystawy, zorganizowaliśmy 20 świetlic jubileuszowych w klubach i chórach. Były trzy spotkania dyskusyjne, 11 prelekcji, pokaz, dwa spotkania wspólne KK i KS, osiem spotkań własnych, dwa zgrupowania chóru „Dźwięczek" (w tym jedno z zaprzyjaźnionym polskim chórem z Międzyrzecza). Braliśmy udział w Festiwalu PZKO, Święcie Gorolskim, Maju nad Olzą, konkursie chórów, na którym „Dźwięk" zyskał srebrny dyplom.

Nie zabrakło chórzystów Koła rajskiego na 75-leciu zorganizowanego śpiewactwa na Zaolziu w Stonawie czy warsztatach dyrygenckich.

▼ Chór mieszany „Dźwięk" koncertuje w Szopienicach w ramach X Trojoka Śląskiego 2 czerwca 2002 roku.

■ To rzeczywiście imponujące dokonania. Padła tu wzmianka o współpracy „Dźwięczku" z chórem z polskiego Międzyrzecza. Czy to jedyny kontakt pozazaolziański rajskich zespołów?

- Nie jedyny. Akurat „Dźwięczek" utrzymuje kontakty z chórem Kościoła Ewangelickiego z Międzyrzecza. „Dźwięk" z chórem „Słowiczek" z Rept Śląskich oraz Chórem Kościelnym „Hasło" z Imielina.

■ W jaki sposób propagujecie swoje śpiewactwo?

- Oczywiście najlepszą promocją jest kontakt z publicznością. „Dźwięk" wydał także dzięki sponsorom chóru (czeskim i polskim) kolorowy kalendarz ścienny na rok 2003 z okazji 75-lecia istnienia chóru i rajskiego śpiewactwa. Tu pozwolę sobie zaprosić czytelników „GL" na jubileuszowy koncert, który odbędzie się 12 kwietnia br. o godz. 17.00 w Miejskim Domu Kultury w Karwinie - Nowym Mieście. Oprócz gospodarzy wystąpi na nim Estrada Ludowa „Czantoria" z Polski.

■ Czy rajskie Koło współpracuje z polskimi przedszkolami i szkołami?

- Oczywiście. Panie z Klubu Kobiet z okazji Dnia Dziecka obdarowały przedszkolaki w Karwinie - Nowym Mieście małymi podarunkami, dla szkoły przygotowały słodki bufet na bal szkolny Macierzy Szkolnej PSP Karwina - Nowe Miasto a także na bal Gimnazjum Polskiego im. Juliusza Słowackiego.

■ Jak widać, praca rajskich pezetkaowców była bardzo różnorodna. Czy doszło na walnym zebraniu do zmian w zarządzie Koła?

- Wprawdzie dyskusja na walnym zebraniu była bogata, bo głos zabrali kierownicy organizacyjni i ich zastępcy - ale koncentrowano się na merytorycznej stronie działalności. Staro-nowym prezesem został jednogłośnie wybrany Tadeusz Puchała.

Opr. (mro/r)

▲ Fragment wystawy robót ręcznych Klubu Kobiet z okazji 55. rocznicy założenia MK PZKO w 2002 r. ◆ Członkowie Klubu Seniora na wystawie obrazów Władysława Ćmiela i porcelany z Ćmielowa w Galerii „Zdrowego Miasta" na Uniwersytecie Śląskim w Karwinie. Zdjęcia z archiwum Koła

TYGODNIOWY PROGRAM POLSKICH TELEWIZJI SATELITARNYCH

TV POLONIA:

■ CZWARTEK 20 MARCA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.25** Złotopolscy (s.), **8.50** Eurotel (mag.), **9.00** Pomysłowy Dobromir (s. anim.), **9.10** Krzyżówka 13-latków, czyli Światowid, **9.35** Niebezpieczna Zatoka (s.), **10.00** Panorama, **10.05** 360 stopni dookoła ciała: AIDS (mag.), **10.25** Historia kołem się toczy: Polski Fiat (mag.), **11.00** Panorama, **11.05** Linia specjalna (pr. public.), **12.00** Wiadomości, **12.15** Dalecy-Bliscy, **12.40** Magazyn olimpijski - Echa stadionów, **13.10** Edward Taylor: Pomysł na morderstwo (teatr TV), **14.20** Pamięci Yehudi Menuhina: Menuhin dyryguje - V Symfonia - Ludwiga Van Beethovena, **15.00** Wiadomości, **15.10** 30 ton! (lista przebojów), **15.35** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza: Ratowanie smaku, **16.00** Złotopolscy (s.), **16.30** Raj (pr. katol.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Krzyżówka 13-latków, czyli Światowid, **18.05** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **18.10** Niebezpieczna Zatoka (s.), **18.35** Polaków portret własny, **19.00** Przez taniec do Polski (rep.), **19.15** Dobranocka: Porwanie Baltazara Gąbki, **19.30** Wiadomości, **20.10** Złotopolscy (s.), **20.35** Forum polonijne, **21.20** Edward Taylor: Pomysł na morderstwo (teatr TV), **22.30** Ludwig van Beethoven - Sonata F-dur, „Wiosenna" op. 24, **23.00** Panorama, **23.30** Tygodnik polityczny Jedynki (pr. public.), **0.20** Monitor Wiadomości, **0.35** Kurs dnia (mag.), **0.40** Polaków portret własny, **1.05** Polakom w darze (rep.), **1.20** Porwanie Baltazara Gąbki (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.10** Złotopolscy (s.), **2.35** Forum polonijne, **3.20** Edward Taylor: Pomysł na morderstwo (teatr TV), **4.30** Pamięci Yehudi Menuhina: Ostatni telewizyjny koncert, **5.25** Za borem, za lasem (film anim.), **5.35** Monitor Wiadomości, **5.50** Kurs dnia (magazyn).

■ PIĄTEK 21 MARCA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.25** Złotopolscy (s.), **8.50** Eurotel, **9.00** Pomysłowy Dobromir (s. anim.), **9.10** Słowa, słówka i półsłówka (dla dzieci), **9.35** Plecak pełen przygód (s.), **10.00** Panorama, **10.05** Dzieje kultury polskiej: Rzeczpospolita szlachecka - Srebrny wiek (film dok.), **11.00** Panorama, **11.05** Tygodnik polityczny Jedynki (pr. public.), **11.45** Eurobarometr (mag.), **12.00** Wiadomości, **12.10** Forum polonijne, **12.55** Hity satelity, **13.10** Twarze i maski (s.), **14.10** Czarno-Czarny Film (piosenki Tadeusza Nalepy), **15.00** Wiadomości, **15.10** Chłop i baba (s.), **15.35** Trochę kultury (mag.), **15.50** Antonio Vivaldi - Pory roku: Wiosna, **16.00** Złotopolscy (s.), **16.25** Zwierzenia kontrolowane: Anna Dymna, **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.25** Coś Jedynki, **17.40** Plecak pełen przygód (s.), **18.05** Dzieło-arcydzieło (dla dzieci), **18.15** Czarno-Czarny Film (piosenki Tadeusza Nalepy), **19.00** Wieści polonijne, **19.15** Dobranocka: Miś Uszatek, Bałwanek, **19.30** Wiadomości, **20.10** Złotopolscy (s.), **20.35** Mówi się... (pr. porad.), **20.55** Hity satelity, **21.10** Twarze i maski (s.), **22.05** Zwierzenia kontrolowane: Anna Dymna, **22.35** Chłop i baba (s.), **23.00** Panorama, **23.30** Porozmawiajmy, **0.30** Monitor Wiadomości, **0.45** Kurs dnia (mag.), **0.50** Ludzie listy piszą, **1.10** Antonio Vivaldi - Pory roku: Wiosna, **1.20** Miś Uszatek: Bałwanek (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.10** Złotopolscy (s.), **2.35** Wieści polonijne, **2.50** Hity satelity, **3.05** Mówi się... (pr. porad.), **3.25** Twarze i maski (s.), **4.20** Czarno-Czarny Film (piosenki Tadeusza Nalepy), **5.05** Chłop i baba (s.), **5.35** Monitor Wiadomości, **5.50** Kurs dnia (mag.).

■ SOBOTA 22 MARCA

6.00 Na dobre i na złe (s.), **6.50** Paweł Kukiz + K. G. Band (występ zespołu), **7.05** Echa tygodnia, **7.40** Wieści polonijne, **8.00** Wiadomości, **8.15** Zaproszenie, **8.40** Ziarno, **9.05** Wirtul@ndia (s. dok.), **9.30** Szarcio i Teodorsz (s. anim.), **10.00** Mówi się... (pr. porad.), **10.20** Pamiętaj o mnie... (koncert życzeń), **10.45** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza: Kolejowy smak, **11.10** Książki z górnej półki, **11.20** Klan (s.), **12.30** Wideoteka Dorosłego Człowieka, **13.00** Wiadomości, **13.10** Dom (s.), **14.40** Tam gdzie jesteśmy: Krakowianin w Turynie (rep.), **15.10** Święta wojna (s.), **15.35** Śniadanie na podwieczorek, **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.25** Takie kino, **17.30** Na dobre i na złe (s.), **18.20** Czterdziestolatek - 20 lat później (s.), **19.15** Dobranocka: Dinusie, **19.30** Wiadomości, **20.05** Dom (s.), **21.30** Vabank II, czyli riposta (film pol.), **23.05** Takie kino, **23.35** Panorama, **0.10** Na dobre i na złe (s.), **0.55** Takie kino, **1.15** Dinusie (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Zaginiona (s.), **2.50** Dom (s.), **4.20** Czterdziestolatek - 20 lat później (s.), **5.15** Prowokator (film pol.-ang.-czes.), **6.45** Święta wojna (s.), **7.10** Takie kino.

■ NIEDZIELA 23 MARCA

7.45 Folkogranie, **8.05** Sztuka Górali Podhalańskich, **8.15** M jak miłość (s.), **9.05** Słowo na niedzielę, **9.10** Uczmy się polskiego, **9.40** Simba, król zwierząt (s. anim.), **10.10** Książki z górnej półki, **10.20** Przedszkolandia (s. dok.), **10.45** Z kapitańskiego salonu (mag.), **11.05** Złotopolscy (s.), **12.00** Anioł Pański (z Watykanu), **12.15** Niedzielne muzykowanie: Mistrzowie batuty - Jan Krenz (koncert), **13.00** Transmisja Mszy Świętej z bazyliki NMP Świętogórskiej w Gostyniu, **14.05** Wiedźmin (s.), **14.50** Ameryka: mój drugi dom (rep.), **15.10** Co nam w duszy gra: Wiosna, **15.55** Polska poza Polską, **17.00** Teleexpress, **17.15** Sportowy Express, **17.25** DTV (pr. J. Fedorowicza), **17.40** M jak miłość (s.), **18.25** Kochamy polskie seriale (teleturniej), **18.50** Zaproszenie, **19.15** Dobranocka: Podróże kapitana Klipera, **19.30** Wiadomości, **20.05** Wieczór z Jagielskim (talk show), **20.45** Zaginiona (s.), **21.35** Benefis Jacka Cygana, **22.20** 10 000 kilometrów od Polski (rep.), **22.45** Ewa Bem (koncert), **23.35** Panorama, **0.10** M jak miłość (s.), **1.00** Simba, król zwierząt (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Wieczór z Jagielskim (talk show), **2.40** Polska poza Polską (s.), **3.40** Zaproszenie, **4.00** Wiedźmin (s.), **4.50** Książki z górnej półki, **5.00** Tam gdzie jesteśmy: Krakowianin w Turynie (rep.), **5.30** Z kapitańskiego salonu (mag.), **5.45** Książki z górnej półki.

■ PONIEDZIAŁEK 24 MARCA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.25** Klan (s.), **8.45** Eurotel (mag.), **9.00** Pomysłowy Dobromir (s. anim.), **9.10** Zabawy językiem polskim (teleturniej), **9.35** Moje życie pod psem (s.), **10.00** Panorama, **10.05** Ścieżki z raju (s.), **10.20** Laboratorium (mag.), **10.40** Dzieje jednego wynalazku: Dzieje pióra, **10.50** Łowcy tajemnic - Świątyka na dnie Atlantyku (mag.), **11.00** Wiedźmin (s.), **12.00** Wiadomości, **12.10** Polska poza Polską (s.), **13.05** Chłopi (s.), **14.00** Ojczyzna-polszczyzna: Dziewczę, dziewka i dziewczyna, **14.15** Kochaj mnie (s.), **14.40** Z kapitańskiego salonu (mag.), **15.00** Wiadomości, **15.10** Ewa Bem (koncert), **16.00** Klan (s.), **16.25** Co Pani na to? (pr. public.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Zabawy językiem polskim (teleturniej), **18.05** Zgadnij-odpowiedz, **18.10** Moje życie pod psem (s.), **18.35** Publicystyka, **19.15** Dobranocka: Kasztaniaki, **19.30** Wiadomości, **20.10** Klan (s.), **20.35** Chłopi (s.), **21.30** Sportowy tydzień, **22.00** Kochaj mnie (s.), **22.30** Sprawa dla reportera, **23.00** Panorama, **23.25** Co Pani na to? (pr. public.), **0.00** Pegaz (mag.), **0.25** Monitor Wiadomości, **0.40** Kurs dnia (mag.), **0.45** 997 (mag. krym.), **1.15** Kasztaniaki (s.), **1.30** Wiadomości, **2.10** Klan (s.), **2.35** Chłopi (s.), **3.30** Sportowy tydzień, **4.00** Sprawa dla reportera, **4.30** Kochaj mnie (s.), **5.00** 997 (mag. krym.), **5.35** Monitor Wiadomości, **5.50** Kurs dnia (mag.).

■ WTOREK 25 MARCA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.25** Klan (s.), **8.45** Eurotel (mag.), **9.00** Pomysłowy Dobromir (s. anim.), **9.10** Badzik (dla najmłodszych), **9.35** Gwiezdny pirat (s.), **10.00** Panorama, **10.05** Lasy i ludzie: Zabry leśników (mag.), **10.20** Polskie młyny i wiatraki: Koniec ery (rep.), **10.40** Namaluję Ci miłość, **11.00** Panorama, **11.05** Ze sztuką na ty (rep.), **11.35** Łańcuf 2000: Johann Sebastian Bach, **12.02** Wiadomości, **12.10** Plebania (s.), **12.35** Sportowy tydzień, **13.05** Święta wojna (s.), **13.30** Pamiętaj o mnie... (koncert życzeń), **13.55** Zielona karta (s. dok.), **14.20** Studnia (mag.), **15.00** Wiadomości, **15.10** Benefis Jacka Cygana, **16.00** Klan (s.), **16.25** Polak potrafi (pr. public.-rozrywj.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Badzik (dla najmłodszych), **18.05** Gwiezdny pirat (s.), **18.35** Obserwator wojskowy (rep.), **19.00** Wieści polonijne, **19.15** Dobranocka: Zaczarowany ołówek, **19.30** Wiadomości, **20.10** Klan (s.), **20.35** Plebania (s.), **21.00** Wideoteka Dorosłego Człowieka, **21.25** Zielona karta (s. dok.), **21.50** Ojczyzna-polszczyzna: Dziewczę, dziewka i dziewczyna, **22.05** Ze sztuką na ty (rep.), **22.40** Trochę kultury (mag.), **23.03** Panorama, **23.30** Forum (pr. public.), **0.20** Monitor Wiadomości, **0.40** Plus minus (mag.), **1.15** Zaczarowany ołówek (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.10** Klan (s.), **2.35** Wieści polonijne (mag.), **2.50** Plebania (s.), **3.15** Wideoteka Dorosłego Człowieka, **3.40** Zielona karta (s. dok.), **4.05** Plus minus (mag.), **4.35** Ojczyzna-polszczyzna: Dziewczę, dziewka i dziewczyna, **4.50** Ze sztuką na ty, **5.35** Monitor Wiadomości, **5.50** Film animowany dla dorosłych: Syn.

■ ŚRODA 26 MARCA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.25** Klan (s.), **8.45** Eurotel (mag.), **9.00** Pomysłowy Dobromir (s. anim.), **9.10** Zaczarowany pociąg (mag.), **9.35** Tajemnice wiklinowej zatoki (s. anim.), **10.00** Panorama, **10.05** Plus minus (mag.), **10.35** Spotkanie z literaturą: Smutno żyć bez utopii - Adam Zagajewski, **11.00** Panorama, **11.05** Forum (pr. public.), **11.50** Film animowany dla dorosłych: Stuchacz, **12.00** Wiadomości, **12.10** Wieści polonijne (mag.), **12.25** Co nam w duszy gra: Wiosna, **13.10** Yesterday (film pol.), **15.00** Wiadomości, **15.10** Wieczór z Jagielskim (talk show), **16.00** Klan (s.), **16.25** Rewizja nadzwyczajna, **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Zaczarowany pociąg (mag.), **18.00** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **18.10** Tajemnice wiklinowej zatoki (s. anim.), **18.35** Magazyn olimpijski - Echa stadionów, **19.05** Eurobarometr (mag.), **19.15** Dobranocka: Opowiadania muminków, **19.30** Wiadomości, **20.10** Klan (s.), **20.35** Polska karta (mag.), **21.05** Yesterday (film pol.), **22.30** Guitar Top (koncert), **23.00** Panorama, **23.30** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie, **0.00** Łańcuf 2000: Johann Sebastian Bach, **0.20** Monitor Wiadomości, **0.35** Kurs dnia (mag.), **0.40** Magazyn olimpijski - Echa stadionów, **1.15** Opowiadania muminków (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.10** Klan (s.), **2.35** Polska karta (mag.), **3.05** Yesterday (film pol.), **4.30** Guitar Top (koncert), **5.00** Pamiętaj o mnie... (koncert życzeń), **5.25** Eurobarometr (mag.), **5.35** Monitor Wiadomości, **5.50** Kurs dnia (mag.).

TVN 7:

■ CZWARTEK 20 MARCA

6.55 Telesklep, **7.10** Magiczni wojownicy (s. anim.), **7.35** Grupa specjalna EKO (s. anim.), **8.00** Potęga miłości (s.), **8.50** Prawo do szczęścia (s.), **9.40** Słoneczny patrol (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.15** Alf (s.), **11.40** Gorączka w mieście (s.), **12.35** Przeklęta miłość (s.), **13.25** Telesklep, **14.55** Magiczni wojownicy (s. anim.), **15.20** Grupa specjalna EKO (s. anim.), **15.45** Słoneczny patrol (s.), **16.40** Alf (s.), **17.10** Glinianrze (s.), **18.10** Aktualności, **18.20** Gorączka w mieście (s.), **19.15** Drew Carey Show (s.), **19.40** Wojacy na medal (s.), **20.10** Pacałunek mordercy (film niem.), **22.10** Pamięć absolutna (s.), **23.10** Sekretarka (film USA), **0.55** W służbie sprawiedliwości (film kanad.), **2.30** Drew Carey Show (s.), **2.55** Wojacy na medal (s.).

■ PIĄTEK 21 MARCA

6.55 Telesklep, **7.10** Magiczni wojownicy (s. anim.), **7.35** Grupa specjalna EKO (s. anim.), **8.00** Potęga miłości (s.), **8.50** Prawo do szczęścia (s.), **9.40** Słoneczny patrol (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.15** Alf (s.), **11.40** Gorączka w mieście (s.), **12.35** Virginia (s.), **13.25** Telesklep, **14.55** Magiczni wojownicy (s. anim.), **15.20** Grupa specjalna EKO (s. anim.), **15.45** Słoneczny patrol (s.), **16.40** Alf (s.), **17.10** Pamięć absolutna (s.), **18.10** Aktualności, **18.20** Gorączka w mieście (s.), **19.15** Drew Carey Show (s.), **19.40** Wojacy na medal (s.), **20.10** Skłócone miasto (film USA), **22.00** Brygada ratunkowa (s.), **23.00** Jestem, jaki jestem - Extra (pr. rozrywj.), **23.45** Bulwar (film, USA), **1.35** Skradziona młodość (film USA), **3.05** Drew Carey Show (s.), **3.30** Wojacy na medal (s.).

■ WTOREK 25 MARCA

6.55 Telesklep, **7.10** Magiczni wojownicy (s. anim.), **7.35** Grupa specjalna EKO (s. anim.), **8.00** Potęga miłości (s.), **8.50** Prawo do szczęścia (s.), **9.40** Słoneczny patrol (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.15** Alf (s.), **11.40** Gorączka w mieście (s.), **12.35** Virginia (s.), **13.25** Telesklep, **14.55** Magiczni wojownicy (s. anim.), **15.20** Grupa specjalna EKO (s. anim.), **15.45** Słoneczny patrol (s.), **16.40** Alf (s.), **17.10** Brygada ratunkowa (s.), **18.10** Aktualności, **18.20** Gorączka w mieście (s.), **19.15** Drew Carey Show (s.), **19.40** Z pierwszej strony (s.), **20.10** Skradziona młodość (film USA), **21.55** Glinianrze na motorach (s.), **22.55** Na ratunek (s. dok.), **23.25** Wojna w czasie (film USA), **1.10** Hotel de Love (film austral.), **2.50** Drew Carey Show ((s.), **3.15** Z pierwszej strony (s.).

■ ŚRODA 26 MARCA

6.55 Telesklep, **7.10** Magiczni wojownicy (s. anim.), **7.35** Grupa specjalna EKO (s. anim.), **8.00** Potęga miłości (s.), **8.50** Prawo do szczęścia (s.), **9.40** Słoneczny patrol (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.15** Alf (s.), **11.40** Gorączka w mieście (s.), **12.35** Virginia (s.), **13.25** Telesklep, **14.55** Grupa specjalna EKO (s. anim.), **15.45** Słoneczny patrol (s.), **16.40** Alf (s.), **17.10** Aktualności, **18.10** Aktualności, **18.20** Gorączka w mieście (s.), **19.15** Drew Carey Show (s.), **19.40** Z pierwszej strony (s.), **20.10** Przed Z pierwszej strony (s.), **20.10** Przed Wschodem słońca (film USA), **22.10** Glinianrze (s.), **23.10** Jestem, jaki jestem - Extra (pr. rozrywj.), **23.55** Hotel de Love (film austral.), **1.45** Był sobie twardziel (film USA), **3.25** Drew Carey Show (s.), **3.50** Z pierwszej strony (s.).

TV POLSAT 2:

■ CZWARTEK 20 MARCA

6.30 Muzyka polska, **7.30** Piosenka na życzenie, **8.30** Kalejdoskop, **9.00** Muzyczny relax, **11.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **11.50** Komicy występują w Polsacie, **12.05** Promenada sukcesu, **13.05** Dyżurny satyryk kraju, **13.30** Kalambury (telezabawa), **14.00** VIP (wydarzenia i plotki), **14.30** Bractwo Orła Białego (dla dzieci), **14.45** Smakosze i rozkosze (pr. kulinarny), **15.00** Muzykogranie, **15.55** Fundacja Polsat, **16.10** Informacje, **16.30** Hot Chat, **16.45** Dziennik, **17.00** Aficionado (pr. muz.), **17.30** Twój lekarz (mag.), **17.45** Wystarczy chcieć (mag.), **18.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **18.30** Komicy występują w Polsacie, **18.45** Cartoon network (bajki), **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Program muzyczny, **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Świat według Kiepskich (s.), **21.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **21.30** Hot Chat, **21.50** Dziennik, **22.05** 4x4 (mag.), **22.30** Muzyka polska, **22.45** Życie jak poker (s.), **23.35** Obieżyświat (cykl rep.), **0.00** Informacje, biznes informacje, **0.20** Graffiti, **0.30** Hugo (dla dzieci), **1.00** Promenada sukcesu, **1.45** Muzyka polska, **2.00** Pasmo informacyjne, **2.30** Zostać miss (s.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** 4x4 (mag.), **4.30** Samo życie (s.), **5.00** Piłkarski salon (mag.), **6.00** Informacje, biznes informacje, **6.20** Graffiti.

■ PIĄTEK 21 MARCA

6.30 Muzyka polska, **7.30** Piosenka na życzenie, **8.30** Strefa P, **9.00** Muzyczny relax, **11.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **11.50** Komicy występują w Polsacie, **12.05** V-max (mag.), **12.30** Kinomaniak (mag.), **13.05** Dyżurny satyryk kraju, **13.30** Kalambury (telezabawa), **14.00** VIP (wydarzenia i plotki), **14.30** Hugo (dla dzieci), **15.00** Muzyka polska, **16.10** Informacje, **16.30** Hot Chat, **16.45** Dziennik, **17.00** Aficionado (pr. muz.), **17.30** 4x4 (mag.), **18.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **18.30** Komicy występują w Polsacie, **18.45** Cartoon network (bajki), **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Obieżyświat (cykl rep.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Program muzyczny, **21.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **21.30** Hot Chat, **21.50** Dziennik, **22.05** Magazyn katolicki, **22.30** Muzyka polska, **22.45** Życie jak poker (s.), **23.35** Graczykowie (s.), **0.00** Informacje, **0.10** Puls -biznes i giełda, **0.20** Graffiti, **0.30** Kalambury (telezabawa), **1.00** Obieżyświat (cykl rep.), **1.30** Aficionado (pr. muz.), **2.00** Pasmo informacyjne, **2.30** Samo życie (s.), **3.00** Program muzyczny, **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Magazyn katolicki, **4.30** Twój lekarz (mag.), **4.45** Wystarczy chcieć (mag.), **5.00** Komicy występują w Polsacie, **5.15** Bar 1(reality show), **6.00** Informacje, **6.20** Puls - biznes i giełda, **6.40** Graffiti.

■ SOBOTA 22 MARCA

6.30 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **7.20** Piłkarski salon (mag.), **8.20** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **9.10** Muzyka polska, **10.00** Hitmania, **11.00** Szczęśliwa 8 (pr. muz.), **12.00** Kalambury (telezabawa), **12.30** Aficionado (pr. muz.), **13.00** Muzyka polska, **14.00** Bumerang (pr. public.), **14.30** Hugo (dla całej rodziny), **15.00** Muzykogranie, **15.55** Bractwo Orła Białego (dla dzieci), **16.10** Informacje, **16.30** V-max (mag.), **17.00** Kinomaniak (mag.), **17.30** Komicy występują w Polsacie, **17.45** Dziennik, **18.00** Akademia filmowa, **19.00** Smakosze i rozkosze (pr. kulinarny), **19.15** Informacje, **19.30** Świat według Kiepskich (s.), **20.00** Zerwane więzi (talk show), **20.45** Komicy występują w Polsacie, **21.00** Graczykowie (s.), **21.30** Rodzina zastępcza (s.), **22.00** Fundacja Polsat, **22.10** Życie jak poker (s.), **23.00** Kalejdoskop, **23.30** V-max (mag.), **0.00** Liga Siatkówki Mężczyzn, **2.00** Pasmo informacyjne, **2.30** Promenada sukcesu, **3.15** Akademia filmowa, **4.15** Muzyka polska, **4.30** Samo życie (s.), **5.00** Komicy występują w Polsacie, **5.15** Bar 1 (reality show), **6.00** Pasmo informacyjne.

■ NIEDZIELA 23 MARCA

6.30 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **7.20** Muzyka polska, **8.20** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **9.10** Muzyka polska, **10.10** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **11.00** Muzyczne rozmaitości, **12.00** Kalejdoskop, **12.30** Kalambury (telezabawa), **13.00** Piłkarski salon (mag.), **14.00** Magazyn katolicki, **14.30** 4x4 (mag.), **15.00** Hugo (dla całej rodziny), **15.30** Punkt, set, mecz (mag.), **16.15** Informacje, **16.30** Kinomaniak (mag.), **17.00** 1, 2, 3 - Śpiewaj Ty! (dla całej rodziny), **17.30** Komicy występują w Polsacie, **17.45** Dziennik, **18.00** Akademia filmowa, **19.00** Muzyka polska, **19.15** Informacje, **19.35** Bractwo Orła Białego (dla dzieci), **19.50** Smakosze i rozkosze (pr. kulinarny), **20.05** Promenada sukcesu, **20.45** Komicy występują w Polsacie, **21.00** Obieżyświat (cykl rep.), **21.30** Program muzyczny, **22.00** Fundacja Polsat, **22.15** Muzyka polska, **23.15** Strefa P, **23.45** Zerwane więzi (talk show), **0.30** Akademia filmowa, **1.30** Aficionado (pr. muz.), **2.00** Pasmo informacyjne, **2.20** Zostać miss (s.), **4.00** Liga Siatkówki Mężczyzn, **6.00** Pasmo informacyjne.

■ PONIEDZIAŁEK 24 MARCA

6.30 Muzyka polska, **7.30** Piosenka na życzenie, **8.30** 4x4 (mag.), **9.00** Muzyczny relax, **11.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **11.50** Komicy występują w Polsacie, **12.05** Akademia filmowa, **13.05** Dyżurny satyryk kraju, **13.30** Kalambury (telezabawa), **14.00** VIP (wydarzenia i plotki), **14.30** Kalambury (telezabawa), **15.00** Muzyczne rozmaitości, **16.00** Bractwo Orła Białego (dla dzieci), **16.10** Informacje, **16.30** Hot Chat, **16.55** Dziennik, **17.00** Aficionado (pr. muz.), **17.30** Magazyn katolicki, **18.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **18.30** Komicy występują w Polsacie, **18.45** Cartoon network (bajki), **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Świat według Kiepskich (s.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Graczykowie (s.), **21.00** Najzabawniejsze zwierzęta, **21.30** Hot Chat, **21.50** Dziennik, **22.05** Punkt, set, mecz (mag.), **22.45** Życie jak poker (s.), **23.35** Rodzina zastępcza (s.), **0.00** Informacje, biznes informacje, **0.20** Graffiti, **0.30** Hugo (dla całej rodziny), **1.00** Świat według Kiepskich (s.), **1.30** Aficionado (pr. muz.), **2.00** Pasmo informacyjne, **2.30** Samo życie (s.), **3.00** Graczykowie (s.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Punkt, set, mecz (mag.), **4.45** Muzyka polska, **4.45** V-max (mag.), **5.15** Bar 1 (reality show), **6.00** Informacje, biznes informacje, **6.20** Graffiti.

■ WTOREK 25 MARCA

6.30 Muzyka polska, **7.30** Piosenka na życzenie, **8.30** Kinomaniak (mag.), **9.00** Muzyczny relax, **11.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **11.50** Komicy występują w Polsacie, **12.05** Zerwane więzi (talk show), **13.05** Dyżurny satyryk kraju, **13.30** Kalambury (telezabawa), **14.00** VIP (wydarzenia i plotki), **14.30** Hugo (dla całej rodziny), **15.00** Szczęśliwa 8 (pr. muz.), **16.00** Fundacja Polsat, **16.10** Informacje, **16.30** Hot Chat, **16.45** Dziennik, **17.00** Punkt, set, mecz (mag.), **18.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **18.30** Komicy występują w Polsacie, **18.45** Cartoon network (bajki), **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Obieżyświat (cykl rep.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Program muzyczny, **21.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **21.30** Hot Chat, **21.50** Dziennik, **22.05** Bumerang (pr. public.), **22.30** Muzyka polska, **22.45** Życie jak poker (s.), **23.35** Świat według Kiepskich (s.), **0.00** Informacje, biznes informacje, **0.20** Graffiti, **0.30** 1, 2, 3 - Śpiewaj Ty! (dla dzieci), **1.00** Graczykowie (s.), **1.30** Aficionado (pr. muz.), **2.00** Pasmo informacyjne, **2.30** Zostać miss (s.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Bumerang (pr. public.), **4.30** Samo życie (s.), **5.00** Komicy występują w Polsacie, **5.15** Bar 1 (reality show), **6.00** Informacje, biznes informacje, **6.20** Graffiti.

■ ŚRODA 26 MARCA

6.30 Muzyka polska, **7.30** Piosenka na życzenie, **8.30** 4x4 (mag.), **9.00** Muzyczny relax, **11.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **11.50** Komicy występują w Polsacie, **12.05** Akademia filmowa, **13.05** Dyżurny satyryk kraju, **13.30** Kalambury (telezabawa), **14.00** VIP (wydarzenia i plotki), **14.30** 1, 2, 3 - Śpiewaj Ty! (dla dzieci), **15.00** Hitmania, **15.55** Smakosze i rozkosze (pr. kulinarny), **16.10** Informacje, **16.30** Hot Chat, **16.45** Dziennik, **17.00** Aficionado (pr. muz.), **17.30** Bumerang (pr. public.), **18.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **18.30** Komicy występują w Polsacie, **18.45** Cartoon network (bajki), **19.20** Pasmo informacyjne, **19.40** Rodzina zastępcza (s.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Obieżyświat (cykl rep.), **21.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywj.), **21.30** Hot Chat, **21.50** Dziennik, **22.05** Twój lekarz (mag.), **22.20** Wystarczy chcieć (mag.), **22.30** Muzyka polska, **22.45** Życie jak poker (s.), **23.35** Program muzyczny, **0.00** Informacje, biznes informacje, **0.20** Graffiti, **0.30** Bractwo Orła Białego (dla dzieci), **0.45** Smakosze i rozkosze (pr. kulinarny), **1.00** Rodzina zastępcza (s.), **1.30** Aficionado (pr. muz.), **2.00** Pasmo informacyjne, **2.30** Samo życie (s.), **3.00** Obieżyświat (cykl rep.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Twój lekarz (mag.), **4.15** Wystarczy chcieć (mag.), **4.30** 4x4 (mag.), **5.00** Komicy występują w Polsacie, **5.15** Bar 1 (reality show), **6.00** Informacje, biznes informacje, **6.20** Graffiti.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

PLOTKI

▲ **Roman Polański** wziął wczoraj udział w uroczystym pokazie „Pianisty" w Budapeszcie. Dochód z imprezy wesprze budowę budapeszteńskiego Muzeum Holokaustu i Centrum Dokumentacji, które ma zostać otwarte w 2004 r.

Patronat nad wydarzeniem objął węgierski prezydent Ferenc Madl.

Pokaz odbył się na cztery dni przed galą rozdania Oscarów w Hollywood (23 marca) - „Pianista" ma siedem nominacji do tych nagród.

Przypomnijmy, iż film, w którym Polański wraca do wydarzeń swojej przeszłości - m.in. pobytu w getcie - zdobył już Złotą Palmę w Cannes, siedem Cezarów oraz dwie brytyjskie nagrody Bafta. Ma trzynaście nominacji do Polskich Nagród Filmowych Orły 2003.

▲ Trójce spirytystów udało się, jak sami twierdzą, nawiązać kontakt z duchem księżnej **Diany**. Mówiący o tej sprawie amerykański dokument „Duch Diany" wyemitowała angielska telewizja prywatna.

Według osób, które rozmawiały z księżną, jest ona szczęśliwa na tamtym świecie, spędza dużo czasu z Matką Teresą oraz planuje ślub z Dodiem Fayedem.

„Zobaczyłam postać pośrodku pokoju i czułam perfumy. To był jej ulubiony kwiatowy zapach" - twierdzi Jean Hamilton, jedna z tzw. mediów.

Jak relacjonują spirytyści, Lady Di, zwierzała się również na temat swojego małżeństwa. Twierdziła, że nadal kocha księcia Karola, choć jest to inna miłość niż uczucie, które żywi w stosunku do Dodiego.

Seanse spirytystyczne odbywały się w pobliżu londyńskiej katedry św. Pawła, gdzie księżna Diana brała ślub oraz przy paryskim tunelu, w którym doszło do tragicznego wypadku samochodowego, podczas którego zginęła.

„Obrzydliwszej rzeczy jeszcze nigdy nie oglądałem" - skomentował program brat księżnej, hrabia Spencer. **(k)**

DZIECKO NIE POWINNO GRAĆ DŁUŻEJ NIŻ GODZINĘ DZIENNIE

Komputer - wróg czy przyjaciel?

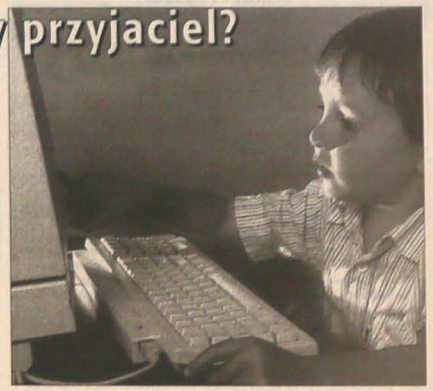

Zazwyczaj wspaniale służy naszym dzieciom, rozwijając ich wyobraźnię. Jednak niewłaściwie wykorzystywany może stać się groźną zabawką.

Psychologowie uważają, że pierwsze komputerowe zajęcia są bezpieczne dopiero dla dzieci sześcioletnich. Młodszym kontakt z „inteligentną maszyną" przyniesie raczej więcej szkody niż pożytku.

Jest wiele programów komputerowych - edukacyjnych i rozrywkowych - odpowiednich dla dzieci w wieku szkolnym. Puzzle i układanki ćwiczą spostrzegawczość, programy graficzne pobudzają twórcze myślenie. Godne polecenia są programy wspomagające naukę języków, przyrody czy historii, a także tradycyjne gry w komputerowej wersji: tenis, piłka nożna czy szachy. Warto także podsuwać dzieciom programy wykorzystujące graficzne techniki komiksu i karykatury - szczególnie bliskie dziecięcemu myśleniu i wyobraźni.

Zdradzieckie gry

Niestety, rodzice często ulegają pokusie pozostawienia dziecka sam na sam z komputerem. Jest to dla nich wygodne, ale dla dziecka może stać się niebezpieczne, jeśli powtarza się często. Gry mają wyrazistą grafikę, agresywną muzykę, powtarzający się motyw. Po kilku godzinach spędzonych przy komputerze dziecko wprowadza się w stan niezwykłego podniecenia i niepokoju. Przygody komputerowych bohaterów dzieją się w labiryntach, tunelach, lochach, zburzonych miastach, pełnych dziwnych, nierzeczywistych postaci. Działa to na młodego człowieka przygnębiająco. Sprawa, że dostrzega on tylko złe strony otaczającego świata lub wyrabia sobie pogląd, że tak właśnie świat powinien wyglądać.

ROMAN POLLAK

WYPRAWA SKAUTÓW ŚLĄSKICH

PRZEZ ORAWĘ I TATRY NA SPISZ

Opis wakacyjnej wędrówki gimnazjalistów z drużyny im. Tadeusza Rejtana w Orłowej w 1914 roku - fragmenty

33

Biała Spiska - to już obecnie spore miasteczko. Targi się tu odbywają, poza tym i tak ruch ciągły, bo do miejscowej stacji dowożą górale drzewo z Magury. Widzi się często u nas na Podkarpaciu te wozy góralskie z długimi belkami drzewa, konik je ciągnie mały, a zgrabny i żwawy, w chomącie strojnym w czerwoną kitajkę i mosiężne krążki, wraz z koniem, jedną ręką dyszel dzierżąc, idzie góral z fajeczką w zębach. Takie same obrazki i tu co krok. Zdaje się jednak, że wiele z zarobku zostaje tutaj w licznych żydowskich szynkowniach.

Z oburzeniem odrzucił kupiec - jak się okazało Niemiec - moją prośbę o pozwolenie, byśmy na trawniku w jego ogrodzie mogli odpocząć. Więc po obiedzie, zgotowanym na prędce w chacie obok targowicy, idziemy za miasteczko na strzelnicę, gdzie w świerkowej alei generalna drzemka na trawnikowych szmaragdach.

Upał, - znużenie, po części i poobiednia ociężałość, brzęczących muszek muzyka i cichość południowa sączy się w żyły i bezwład ogarnia mięśnie. Sen pochyla się niepostrzeżenie nad każdym z tych ptaków wędrownych i pogrąża w jakąś toń ukojeniem szumiącą.

Chciałem dziś jeszcze za Podoliniec się dostać, a tu upał popołudniowy nie pozwalał na męczącą drogę i zagrażał słonecznym porażeniem. Stanęło więc na tem, że do Podolińca podjedziemy koleją.

„Poza górami i lasami nad Popradem leżały już w XIII wieku trzy osady polskie: Lubowla na prawym, Gniazdy i Podoliniec na lewym jego brzegu. Tworzyły one jakby wyspę wśród borów („in districtu maximе transsilvano"). Wacław, król czeski i polski, wymienia w r. 1301 Gniazdy i Lubowlę jako „duas villas nostras in terra Sandecensi sitas". Widzimy stąd, że wówczas była to jeszcze ziemia sądecka, ale nie był to wcale Spisz. Spiszem były okolice nad Hornadem, wraz z wzrostem osadnictwa (niemiecko-węgierskiego dodajmy), wychodzącego z doliny Hornadu, wzrastał i obszar Spiszu.

„Ziemię sądecką" zaś obejmowały z południa granice osadnictwa polskiego, posuwającego się wśród puszczy leśnej po obu brzegach Popradu od Sącza ku południowi. Już w roku 1244 uporządkował na nowo Bolesław Wstydliwy stosunki w podolinieckiej gminie, która była własnością książęcą. Kinga darowała ją na wyposażenie sądeckim Klarysskom. Piastowska to więc osada, w czasach przed najazdem tatarskim rękoma polskich, a nie innych karczowników założona. Nie stała się polską przez gwałt na zabór bezprawny, ale od kolebki polską była przez znojny trud jej pierwszych budowniczych!

Do Polski z krótką stosunkowo przerwą należał Podoliniec wraz z Gniazdami i Lubowlą aż do pierwszego rozbioru. Dopiero Austria połączyła „okręg podoliniecki" ze Spiszem.

Setki lat do Rzeczypospolitej należał ten gród i pod jej opieką przeżywał czasy swej najwyższej świetności. Hetman spod Chocimia Stanisław Lubomirski, wojewoda krakowski i starosta spiski, ufundował tu Pijarom wielkie kolegium w roku 1642 i nie byle jak je zaopatrzył. Płynęła tu po naukę młodzież polska ze stron odległych od świtu tej sławnej szkoły aż po jej zmierzch, rozkwitał zakład pod opieką krakowskich biskupów, chwałę polskiej kultury szerzył.

„Niemała liczba górałów" - pisze jeszcze Goszczyński w swym „Dzienniku podróży do Tatr" - „dochodzi do ukształcenia wyższego. Najupodobańsze im szkoły są księży Pijarów w Podolińcu. Tam powszechnie oddają swoje dzieci i stamtąd wielu wychodzi po zupełnym ukończeniu szkół".

A przejeżdżając tędy w lipcu 1832 zapisał: „Zatrzymaliśmy się w Podolińcu. Miasteczko jest miłe. Słynie szkołami księży Pijarów, z tego to miejsca rozlewa się oświata na kraj góralski. Poznałem jednego z księży Pijarów. Był w Polsce i dobrze mówił po polsku, choć rodem z tamtych okolic".

Ale wkrótce Spisz cały z podolinieckim okręgiem jakimś metternichowskim zapewne manewrem, a może i przez nasze niedbalstwo wymknął się spod wiekowej władzy biskupów krakowskich. W kolegium i spiskich kościołach umilkła mowa polska.

A dziś?

Gmach kolegium dotąd stoi, na korytarzach portrety zasłużonych w Polsce Pijarów, a między nimi i Konarski jakimiś surowymi oczyma patrzy. Część zamku zamieniono na więzienie, a miejsce słynnej polskiej szkoły zajęło węgierskie gimnazjum i obcą „kulturę" krzewi w naszych prastarych siedzibach.

Ojczyźnie na pożytek, wielkiemu imieniu hetmana na sławę, służyć miała jego fundacja. A gdyby dziś z grobu powstał i to podeptanie swej pamięci i obywatelskiej ofiarnej woli zobaczył, to święty gniew by go ogarnął, z powrotem runąłby z jękiem w grób, aby na tę hańbę nie patrzeć.

Co miałem moim skautom powiedzieć, skoro stanęliśmy przed tym milczącym gmachem? Wspomnienia przeszłości chłostały mię jak bicze i wstyd twarz mi palił. Lękałem się wejść, ujrzeć groźny portret Konarskiego, a może bolesne widmo chocimskiego hetmana. Milczałem pasując się z sobą.

Wkrótce szybko opuściliśmy Podoliniec. Może dziś postąpiłbym inaczej, wszedł w gmach kolegium, przeszłość wielką postawił przed oczy i to woli hetmańskiej sponiewieranie, odsłonił rany na ciele Polski przemilczaniem hańbiącym zakryte a straszne. W owej chwili jednak przechodziło to moje siły. Dokąd jeszcze w Podolińcu, odwiecznym gnieździe polskiej kultury kukułcze pisklę węgierszczyzny rozpierać się będzie i rządzić na nasz wstyd i hańbę? Czyżby już żadnego dla polskości nie było tu ratunku?

Wspomnienia Goszczyńskiego pociągają nas ku sąsiednim Drużbakom - wbrew pierwotnemu planowi. Założone w 14. wieku przez sołtysa podolinieckiego dzielą się na Dolne, tuż przy gościńcu położone, i Górne, między dość wysokimi pagórkami w bok od głównej drogi. Dziś są one własnością Polaka - hr. Zamojskiego - i mają charakter polskiej, podhalańskiej wsi. Nietynkowane ściany, dachy spadziste, ogródki kwiatowe. Znać dobrobyt, lud wyłącznie polski, dorodny. Już Goszczyński o nim pisał, że „uważają się za lud góralski i zowią się „Tatrańcami".

(cdn.)

■ Z REDAKCYJNEJ POCZTY ■ Z REDAKCYJNEJ POCZTY ■ Z REDAKCYJNEJ POCZTY ■

Jeszcze o dwujęzycznych napisach

Dzisiaj, kiedy toczy się batalia o wprowadzenie w życie obowiązującej Konwencji Ramowej o Ochronie Praw Mniejszości Narodowych, a głównie o wprowadzenie dwujęzycznych czesko-polskich nazw ulic, obiektów użyteczności publicznej, warto przypomnieć, jak nasi przodkowie starali się o przywrócenie ojczystej, polskiej mowy w szkołach i urzędach w latach 1848-1861. W oparciu o przechowane w starostwie cieszyńskim odpisy protokołów z przesłuchań działaczy na Śląsku Cieszyńskim pisał o tym w artykule pn. „Pierwsze boje o prawa narodowe" (znalazł się w książce pt. „Karty z dziejów ludu Śląska Cieszyńskiego") Jan Wantuła z Ustronia.

Pierwsza deputacja ludności śląskiej (byli w niej m.in. Jan Śliwka z Końskiej, Paweł Stonawski z Nieborów i Jan Grycz z Ropicy) - jak czytamy w artykule - udała się do cesarza Ferdynanda do Ołomuńca 4 listopada 1848 r., by podziękować za konstytucyjne prawa i swobody, lecz również prosić o „obronę i pomnażanie praw narodowych". Cesarz odpowiedział: „Będę waszych konstytucyjnych praw i wolności strzegł i one pomnażał".

Dopiero jednak po 20 października 1860, kiedy ukazał się reskrypt cesarski i okólnik ministra Schmerlinga zapewniający narodom Austrii ich język i przywileje narodowości, nastąpiło ożywienie w sprawie wprowadzenia przywilejów w życie. Polacy w Galicji uchwalili wtenczas postulaty, które w formie pisma z żądaniami wysłano - wraz z delegacją - do Wiednia. W piśmie, w którego przygotowaniu uczestniczył Franciszek Smolka, ówczesny przewodniczący parlamentu austriackiego, żądano: zaprowadzenia autonomii dla Galicji, sejmu krajowego z prawem ustawodawczym, zaprowadzenia języka polskiego we wszystkich szkołach i urzędach oraz obsadzenie ich Polakami.

Galicyjskiej delegacji do Wiednia Cieszyniacy dostarczyli „Petycję polskich Szlązaków Księstwa Cieszyńskiego o język polski". Podpisani pod petycją proszą w niej deputowanych z Galicji „o stawiennictwo w ich imieniu, by zaprowadzony został język ojczysty, to jest polski, tak w szkołach, jak i urzędach i sądach, bo wielka część Szląska, mianowicie Księstwa Cieszyńskiego, do polskiej narodowości należy, a dotąd też nie we wszystkich szląsko-polskich szkołach język nasz polski jest wprowadzony".

Dla poparcia tego życzenia pojechało do Wiednia kilku mieszkańców Śląska Cieszyńskiego: Paweł Mamica z Podobory, Jerzy Cieńciała z Mistrzowic, Franciszek Michejda z Olbrachcic, Franciszek Herok ze Stanisławic, Józef Mira z Karwiny. Obecność Cieszyniaków w Wiedniu wywołała burzę szykan, oskarżeń, pomówień, wreszcie akcję Ministerium Policji. Namiestnik krajowy z Brna w akcie do starostwa w Cieszynie polecił pociągnąć członków deputacji do odpowiedzialności, polecił poddać ich działalność narodową pod ścisłą obserwację.

Rozpoczęły się przesłuchania, które prowadził namiestnik powiatu - Ruff.

Oto fragmenty protokołu przesłuchań Franciszka Heroka, wójta ze Stanisłowic: „Zaraz po Nowym Roku 1861 przybyli do mnie młody Cieńciała i Horwat z Mistrzowic oraz Mamica z Podobory. Powiedzieli mi, że mają zamiar gwoli zaprowadzenia polskiej mowy w szkołach i urzędach w Księstwie Cieszyńskim pojechać do Wiednia, w której sprawie się spodziewają poparcia od pana Smolki. Zaproponowali mi, abym się do deputacji przyłączył. Nie widziałem w tem nic złego i zgodziłem się. Ja i młody Cieńciała i Mamica przyszliśmy 5 stycznia do Cieszyna i tuśmy się zebrali. Po otrzymaniu od redaktora Stalmacha 100 fl. na koszta podróży, pojechaliśmy wszyscy trzej razem do Frysztatu, tam czekał na nas karwiński wójt Mira, a na drodze ku kolei się dołączył się ku nam Franciszek Michejda, pierwszy radny z Olbrachcic. Pojechaliśmy do Wiednia koleją, gdzieśmy we wspomnianej sprawie byli jeno u pana Smolki. A nigdzie więcej. Smolce nie daliśmy żadnej petycji, ale jeno pismeczko w polskim języku zestawione. Prosiliśmy o zaprowadzenie polskiego języka w szkołach i urzędach. Wszystko króciutko ujęte. Prosiliśmy pana Smolkę, by naszą sprawę przedłożył Panu Ministrowi, a on nam to przyrzekł uczynić. O wyniku zabiegów w swoim czasie że nas powiadomi, jak skoro dostanie odpowiedź. Pan Smolka przy tej sposobności się nas zapytał, czy nie mamy jakowe pismo z podpisami, cośmy musieli zaprzeczyć, bo my oprócz pro memoria nic więcej nie mieli ze sobą...".

Naczelnik Ruff zadał wójtowi Herokowi szereg pytań co do zbierania podpisów na petycji, o jej treść i od kogo wyszło to wszystko - i ta petycja, i delegacja. Na przeważną część pytań otrzymał odpowiedź przeczącą lub wymijającą. Na zarzut Ruffa, że przecie musi sobie przypomnieć, że wójtom na gromadach parę razy już przykazano, że nie wolno im przyłączać się do żadnej deputacji bez zezwolenia władz, Herok odparł: „Tu się wcale nie rozchodziło o naruszenie przepisów, bo tu nie było rzeczy o deputacji. Nie byliśmy w Wiedniu jako deputaci, ale mieliśmy się od pana Smolki dowiedzieć, jak się ma sprawa, a prosić go o poparcie w naszych sprawach narodowych".

18 stycznia przesłuchano Jerzego Cieńciałę. Zeznał, że w porozumieniu z Pawłem Stalmachem ułożono petycję do posłów galicyjskich, w której wyrażono prośbę polskiej ludności Śląska Cieszyńskiego o przyznanie praw narodowych. Chodzi o polski język w szkołach i urzędach. Uznano, że wyjazd kilku tamtejszych obywateli polskiej narodowości może sprawie pomóc. Nie było mowy o wysłaniu jakiejś tajnej deputacji. Pojechało kilku, aby wręczyć dr. Smolce krótkie pro memoria. Kto petycję układał, nie wie, wie tylko, że doręczył petycję redaktor Stalmach. Odpisu nie posiada. Podpisów na odezwie było więcej niż sto. Zaznacza, że nie miał powodu nie brać w tej sprawie udziału, bo nie widział w tym naruszenia ustaw ani przepisów.

Zeznawali jeszcze Jan Horwat z Mistrzowic, Paweł Mamica - członek wydziału z Podobory, 20 stycznia dodatkowo zeznawał Paweł Cieńciała - wójt z Mistrzowic (jego syn Jerzy, który brał udział w delegacji, został później wybrany jako poseł narodowy do sejmu śląskiego i parlamentu wiedeńskiego i z tamtej poselskiej śmiało bronił spraw i potrzeb narodowych). Ruff przesłuchał także Pawła Stalmacha. Urzędowy protokół zakończył uwagą, że dalsze śledztwo w tej sprawie będzie kontynuować, lecz w sposób niewidoczny. Zaznaczył, że z zeznania Cieńciałów i Harwata wynika, że w sprawę był zamieszany również dr Hurek, burmistrz Cieszyna.

Chociaż konstytucja i różne zarządzenia w Austrii mówiły o sprawach narodowości, nie były one w pełni przestrzegane, były hamowane przez rządzących na Śląsku Cieszyńskim Niemców, a także różnych renegatów. Trudna, wytrwała praca oświatowa takich ludzi, jak Paweł Stalmach, dr Andrzej Cienciała z Kozakowic, Cieńciałowie z Mistrzowic i wielu, wielu innych, głównie nauczycieli, doprowadziła w końcu do tego, że lud zrzucił pańszczyznę i uzyskał swoją ojczystą mowę nie tylko w domu i kościele, ale również w szkołach i urzędach.

WILHELM HOJDYSZ, Ustroń

Ostatni z rodu Jana Hojdyzga, nauczyciela i organisty w Nawsiu, urodzony w Nydku

■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA ■

Przypomnienie OGNIWA

Nauczyciel dr Józef Ondrusz (18 III 1918-27 V 1996) ukończył śląskoostrawskie seminarium nauczycielskie i zapisał się jako pilny współpracownik międzywojennego „Ogniwa", po wojnie pism dla dzieci: „Jutrzenka" i „Ogniwo", w ostatnich swych latach służbowych zaś jako wizytator metodyczny Okręgowego Ośrodka Pedagogicznego. Jak wielu innych, rozpoczynał od poezji, główne jego zainteresowania wszak szybko spoczęły na folklorystyce, którą wzbogacił publikacjami: „Przysłowia i powiedzenia ludowe ze Śląska Cieszyńskiego" (1954), „Godki śląskie" (1956, 1973, 1974, 1977), „Śląskie opowieści ludowe" (1963), „Proza ludowa górników karwińskich" (1974), „Wspominki okupacyjne" (1981), „Cudowny chleb" (1984, 1986 - wyd. brajlowskie, 1996), „O ptaszku Złotodzióbku" (1986), „Słownik pijacki" (1996, z córką Haliną i żoną Anną). Związany emocjonalnie z międzywojennym „Ogniwem", tak je prezentował w r. 1990:

„Był to dwutygodnik młodzieży polskiej w Czechosłowacji, poświęcony sprawom młodzieżowym, organizacyjnym, informacyjnym, oświatowo-kulturalnym, naukowym, sportowym i wychowawczym. Pierwszy numer ukazał się w Czes. Cieszynie 30 listopada 1935, ostatni zaś 15 września 1938. Razem wyszły 62 numery. Każdy liczył 16 stron, później nawet 24. Tylko niektóre numery, monograficzne, były wielokrotnie obszerniejsze. Te monograficzne poświęcono następującym rocznicom i wydarzeniom: pierwszej bolesnej rocznicy śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego, 10-leciu Związku Akademików Polskich w Czechosłowacji „Jedność", 25-leciu Harcerstwa Polskiego w Czechosłowacji, 10-leciu Związku Polskich Chórów w Czechosłowacji oraz Wystawie Jubileuszowej w 1937 roku.

Na łamach „Ogniwa" prowadzono wiele działów, które odpowiadały najróżniejszym zainteresowaniom szerokich rzesz młodych czytelników, należących do istniejących wówczas na Zaolziu stowarzyszeń i związków. „Ogniwo" odzwierciedlało więc działalność Młodzieży Katolickiej, Ewangelickiej, Kółek Samokształcenia, Towarzystwa Turystyczno-Sportowego »Beskid Śląsk«, Związku Polskich Chórów, Związku Harcerstwa Polskiego oraz Związku Absolwentek Końszczanek. Kolejne jego numery uwzględniały więc tematykę kobiecą, wychowania fizycznego i sportu, teatrów amatorskich, publikowały monologi, wiersze i prozę młodych autorów zaolziańskich, życiorysy i utwory poetów i pisarzy polskich, znalazło się w nich również miejsce na kącik poprawności językowej, dział szachowy, rozrywkowy i humor.

Zaraz w pierwszym numerze lutowym drugiego rocznika pewien miłośnik kultury ludowej zaapelował o utworzenie działu regionalnego i ludoznawczego. Pomysł ten od razu zyskał wielu współpracowników i na łamach „Ogniwa" zaczęły się ukazywać opowiadania ludowe, przysłowia śląskie, podania, pieśni ludowe wraz z melodiami, zapisywane na terenie Śląska Cieszyńskiego przez nauczycieli, oraz opracowania popularnonaukowe z dziedziny cieszyńskiej kultury umysłowej i materialnej. Dzięki bogato ilustrowanym artykułom poznawali czytelnicy krajobrazy poszczególnych regionów Polski, jej dzieje i kulturę...

Omawiany dwutygodnik „Ogniwo", jak również jego dodatek „Ogniwko", cieszyły się zarówno wśród młodzieży starszej, jak i szkolnej wielkim powodzeniem. Z biegiem lat, zwłaszcza podczas II wojny światowej, kiedy hitlerowcy zniszczyli prywatne i publiczne biblioteki polskie, stanowiły one wśród ludności Zaolzia poszukiwaną lekturę, potajemnie pochłanianą wieczorami. Zostały niemal doszczętnie zaczytane. Ich pojedyncze numery są dzisiaj wielką rzadkością, zaś kompletne roczniki stanowią w zbiorach nielicznych kolekcjonerów książek prawdziwe białe kruki."

Opr. WŁADYSŁAW SIKORA

■ kronika rodzinna

Pragnę tą drogą serdecznie podziękować wszystkim moim bliskim, krewnym i znajomym za złożone życzenia i kwiaty z okazji mojego jubileuszu. Szczególne podziękowania kieruję pod adresem Urzędu Gminnego w Stonawie, MK PZKO, chóru kościelnego, organizacji Jednota-Jedność nr 137 oraz Klubu Emerytów w Karwinie. Z pozdrowieniami **Wilma Buryszowa** ze Stonawy. RK 043

Dzisiaj obchodziłby 90. urodziny nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek i Pradziadek

śp. BENEDYKT CHORZEMPA

z Karwiny, zamieszkały w Orłowej-Mieście. Z miłością i szacunkiem wspominają żona, córki i synowie z rodzinami. RK 035

Dnia 3 marca 2003 r. obchodziłby 95. urodziny

pan JÓZEF SZCZYRBA

z Karwiny, który opuścił nas 3 lata temu.
Wczoraj zaś minęła 89. rocznica urodzin

pani HERMINY SZCZYRBA

z domu Kantor, zm. 18. 6. 1985.
Kochanych Rodziców z wdzięcznością wspominają córki Irena i Alina z rodzinami, prosząc o chwilę wspomnień wszystkich, którzy Ich znali. KP-049

■ teatr

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: „Divotvorný hrnec" (21, godz. 19.00, gr. M-1).

■ kina

KARWINA - Centrum: Księga dżungli 2 (20, 21, godz. 15.30), Miasteczko (20, 21, godz. 17.45, 20.00), **Reflex**: Władca pierścieni: Dwie wieże (20, 21, godz. 17.00, 20.10), **EX**: Niebo (20, 21, godz. 19.00), **CZESKI CIESZYN - Central:** Władca pierścieni: Dwie wieże (21, godz. 16.30, 19.30), **TRZYNIEC-Kosmos**: Od 20. 3. do 24. 3. kino nieczynne!

■ wystawy

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - Sala wystaw Muzeum Cieszyńskiego, Hlavní 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego".

▲ **Muzeum Techniki w Pietwałdzie** - Stała ekspozycja - wystawy: „Tramwaje w Karwińskiem i Ostrawskiem", „Uwaga, wyleci ptaszek", „Tradycje górnictwa w Karwińskiem". Otwarte: wt-pt: 9-16, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Musaion Hawierzów:** Do 14. 9. wystawa pt. „Kiedy powie się archeologia...". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Galeria „Zdrowego Miasta" - foyer US w Karwinie: Do 14. 4. wystawa „Co zostało nam po babci...". Otwarte: po-pt: 10-16.

MDK - sala wystaw im. J. Mánesa: Do 18. 4. wystawa malarstwa Jitki Gřeškowej. Wernisaż 20. 3. o godz. 17.00.

KARWINA - Galeria Zamkowa „Chagall": Do 6. 5. wystawa „Tomáš Bím - malarstwo, grafika,,. Otwarte: wt-nie: 9-18.

OSTRAWA - Galeria Opera, Teatr J. Myrona: Do 8. 4. wystawa Magdalena Bartkiewicz-Podgórska, Andrzej Górski "Plakaty fotograficze/Martwa natura. Wystawa otwarta godzinę przed przedstawieniem.

DK im. Leoša Janáčka, sala wystaw im. V. Wünschego w Hawierzowie: Do 28. 3. wystawa „Polscy fotograficy się przedstawiają". Otwarte: po-pt: 11-18, so, nie: 14-18.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ i MIASTA TRZYŃCA - Galeria na Schodach: Do 10. 4. wystawa obrazów Milana Kohuta.

▲ Do 25. 4. wystawa: „Rozwój techniki strażackiej". Otwarte: wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

▲ Do 6. 4. wystawa „Stanislav Zorman - prace z drewna (obrazy)".

PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE w Karwinie - sala wystaw: wystawa „Wspomnienia o starej Karwinie". Otwarte: po, śr: 8-17, wt, czw: 8-15, pt: 8-14.30.

■ zaproszenie za Olzę

KINO „Piast", Cieszyn: Porozmawiaj z nią (20, godz. 18.00), Władcy ognia (20, godz. 16.00), Przyczajony Tygrys, Ukryty smok (20, godz. 20.00), Show (21, 22, 23, godz. 15.30, 17.45, 20.30), „The Ring" (21, godz. 22.15), Tarzan i zaginione miasto (22, 23, godz. 14.00).

Spotkanie z historykiem Markiem Kamińskim

Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego w Cieszynie i Książnica Cieszyńska serdecznie zapraszają na spotkanie z wybitnym warszawskim historykiem, prof. Markiem K. Kamińskim, autorem wielu prac z zakresu stosunków polsko-czeskich (np.„Konflikt polsko-czeski 1918-1921", „Polsko-czechosłowackie stosunki polityczne 1945-1948"), które odbędzie się w środę, 2 IV o godz. 16.00 w Książnicy Cieszyńskiej przy ul. Menniczej 46 w Cieszynie.

■ co, gdzie, kiedy

SKRZECZOŃ - MK PZKO zaprasza na „Powitanie wiosny" w sobotę 22. 3. o godz. 15 do Domu PZKO. W programie wystąpią zespoły skrzeczońskiego koła.

KNE zaprasza na „Spotkanie wiosenne" połączone z wawem zebraniem w czwartek 27. 3. o godz. 9.30 do restauracji „Brandys" w Cz. Cieszynie. Dojazd autob. z dworca autob. z przystanku nr 13: Karwina - o godz. 8.55 lub 9.20. Zgłoszenia przyjmuje Maria Haužvic pod nr tel.: 558 73 72 85 w godz. 19-21 do 24. 3.

KARWINA-SOWINIEC - MK PZKO zaprasza na świetlicę z okazji „Święta Pań" w sobotę 22. 3. o godz. 15 do świetlicy koła. Program wykona chór żeński „Kalina".

KARWINA-DARKÓW - MK PZKO zaprasza do świetlicy PZKO w niedzielę 23. 3. o godz. 15.30 na „Powitanie wiosny". W programie wystąpią uczniowie PSP z Karwiny-N. Miasta.

DĄBROWA - Zarząd MK PZKO zaprasza swych członków 22. 3. o godz. 16 do Domu Narodowego na odczyt F. Szopy „Życie i twórczość Adama Wawrosza".

HAWIERZÓW-MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe w czwartek 20. 3. o godz. 15 do świetlicy przy ul. Matuška 2. O godz. 16 odbędzie się walne zebranie MK PZKO.

NIEBORY, TRZYNIEC-KANADA, TRZYNIEC-PODLESIE - MK PZKO zapraszają na przedstawienie teatralne pt.: „Sublokatorka" w wykonaniu zespołu teatralnego z Wędryni w sobotę 22. 3. o godz. 15 do Domu PZKO w Nieborach.

PTTS „BŚ" zaprasza na „Powitanie wiosny" w dniu 23. 3. na Studzienicznie. Rejestracja w godz. 9.30-11.00. Ostatnia możliwość zamówienia koszulki z logiem „BŚ".

▲ informuje, iż zgłoszenia na wycieczkę rowerową „Palawa" dnia 18. 9. - 21. 9. 2003 wraz z opłatą 1300,- Kč będą przyjmowane wyłącznie przez Bolesława Fukalę na Studzienicznym 23. 3. w godz. 9.30-11.00. Bliższe informacje na miejscu oraz pod nr tel.: 59 6349979 i 59 6315468 (Fierla zd.)

■ urlopy

NAJTAŃSZY urlop nad morzem. Tel.: 558/325 546. POL-6

JASTARNIA - tanie pokoje nad morzem: 558 712 050, 004858 6752542. AD-099

■ oferta pracy

POSZUKUJEMY panów, panie. Zarobki 3.000 - 8.000,- Kč tygodniowo. Tel.: 608 283 373. O-029

MASZ 10 GODZ. tygodniowo wolnego czasu? Możliwość zarobku 5.000,- Kč. Tel.: 776 213 509. O-030

■ sprzedaż

SPRZEDAM OWCĘ i barana, cena po umowie, proszę dzwonić po godz. 17.00. Tel.: 558 695 315. AD-100

„ZŁOTY KŁOS" PO RAZ DZIESIĄTY

Zgłaszać się można do końca marca

CZESKI CIESZYN (ar) - Jubileuszowa, do dziesiąta już z rzędu edycja Międzynarodowego Przeglądu Zespołów Regionalnych „Złoty Kłos" 2003 odbędzie się w dniach od 1. do 4. maja w Amfiteatrze „Carmen" w Zebrzydowicach. W dniu 3. maja impreza przebiegać będzie na rynku czeskocieszyńskim. Organizują ją wspólnie Gminny Ośrodek Kultury w Zebrzydowicach oraz Ośrodek Życia Towarzyskiego i Kulturalnego „Strzelnica" w Czeskim Cieszynie.

Celem organizatorów przeglądu zespołów regionalnych „Złoty kłos" jest popularyzacja i zaznajomienie się z folklorem różnych stron Śląska Górnego i Cieszyńskiego oraz kolejnych sąsiadujących regionów. W przeglądzie uczestniczyć mogą soliści, zespoły, grupy, muzyki ludowe, czyli wszyscy ci, którzy w swoich występach dokumentują tradycje śpiewu ludowego, muzyki i tańca.

Część główną festiwalu stanowi konkurs polskich i czeskich zespołów, który odbędzie się w dniu 1. maja w Zebrzydowicach. W kolejnych dniach przebiegać będzie przegląd dziecięcych zespołów pod nazwą „Złoty Kłosik 2003" a przedstawiciele zespołów folklorystycznych przywitamy również na rynku w Czeskim Cieszynie.

Międzynarodowe jury przyznawać będzie nagrody w 8 kategoriach włącznie nagród finansowych. Uroczysty koncert laureatów odbędzie się w dniu 4 maja w Zebrzydowicach.

Wszyscy, którzy chcieliby wziąć udział w tym ciekawym przeglądzie i zaprezentować swoje możliwości, mogą zgłaszać się do końca marca w Ośrodku Życia Kulturalnego i Towarzyskiego „Strzelnica" w Czeskim Cieszynie u pani Szarki Klimoszowej pod numerem telefonu 558 712 695.

OGŁOSZENIA przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30 - 15.00
w redakcji „Głosu Ludu" w Ostrawie;
w godz. 8.00 - 16.00
w biurze firmy AD SERVIS,
ul. Střelniční 18, Cz. Cieszyn;
w godzinach otwarcia
w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej
w Karwinie-Frysztacie (przy rynku);
w godz. 9.00 - 16.00
w Kancelarii Kongresu Polaków,
ul. Komenského 4, Cz. Cieszyn.

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 20 MARCA

■ **TVP 1:**
6.00 Kawa czy herbata
8.00 Wiadomości, pogoda
8.15 Woronicza 17 (s.)
8.30 Podróże z Aleksandrem i Emilią (s. animowany)
8.55 Budzik (dla najmłodszych)
9.20 Leśne studio (film anim.)
9.30 Traktorek: Maluchy (s. anim.)
9.45 Królowie i królowe (film anim.)
10.05 Nic nie wiem, ale powiem wszystko (film franc.)
11.25 Badacze wulkanów (s. dok.)
12.00 Wiadomości
12.45 Klan (s.)
13.10 Kundle i reszta (s.)
13.35 Wszyscy kochają Raymonda (s.)
14.00 Rodzinny puchar
14.20 Obserwator wojskowy (mag.)
14.40 Jesteśmy... ze Słowacji (mag.)
15.00 Wiadomości
15.10 Kwadrans na kawę
15.30 Babiniec (pr. katol.)
16.00 Rower Błażeja
16.30 Moda na sukces (s.)
17.00 Teleexpress
17.20 Sportowy Express
17.40 Plebania (s.)
18.10 Na żywo (widowisko public.)
18.40 Motoexpress TV (mag.)
19.00 Wieczorynka: Nowe przygody Madeline (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.15 Męska sprawa (film fab.)
20.50 Bez pardonu (s.)
21.45 Sprawa dla reportera
22.20 Tygodnik polityczny Jedynki (pr. publicystyczny)
23.05 Monitor Wiadomości, sport
23.30 Pegaz (mag.)
0.00 Powrót do Bostonu (film fab.).

■ **TVP 2:**
7.15 Dwójka Dzieciom, Gnomy (s. anim.)
7.40 Plastusiowy pamiętnik (s. anim.)
7.50 Kangurek Hip-Hop (s. anim.)
8.00 Na dobre i na złe (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie (mag.)
10.25 Rząd Polski 1939-1945 (s. dok.)
11.50 Dwa światy (s.)
12.15 Program rozrywkowy
12.30 Ostoja (mag.)
13.00 Panorama
13.15 Złotopolscy (s.)
13.40 Szansa na sukces - To już 10 lat!
14.40 Eurocafe
15.10 Mroczny rycerz (s.)
16.00 Panorama
16.25 Świat obok nas (film dok.)
17.25 Polak potrafi (mag.)
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej)
19.30 Studio sport - Puchar UEFA
22.00 Panorama
22.35 Romans Basila (film ang.)
0.15 Historia gospodarki światowej (dok.).

■ **TV KATOWICE:**
6.30 Czerwony pies Clifford (s. anim.), **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Bliżej Europy, **8.30** Kurier, **8.45** Gość dnia, **9.00** Samochody moja miłość (film dok.), **9.45** Przygody pana Michała (s.), **10.15** Dzieje Warszawy w latach 1920-1939 (s. dok.), **10.45** Telekurier, **11.15** Gość dnia, **11.45** Gala piosenki, **12.15** To jest temat (rep.), **12.35** Cel podróży (s. dok.), **13.50** Agrobiznes, **14.00** Tele Motor Sport, **14.45** Eurotel, **15.00** Słoneczna włócznia (s.), **15.45** Gramy dla Was, **16.00** Trójka tam była..., **16.15** Aktualności, **16.45** Rozmowa dnia (pr. public.), **17.00** Tele Motor Sport, **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.30** Kurier kulturalny, **18.45** Klucz do pracy, **19.00** Cover koncert, **19.35** Sport, **19.45** Rozmowa dnia (pr. public.), **20.00** Telekurier (mag.), **20.50** Echa dnia (pr. public.), **21.15** Eurotel (mag.), **21.30** Kurier gospodarczy, **21.45** Aktualności, **22.00** Porozmawiajmy (pr. public.), **22.15** Patrol „Trójki" (mag.), **23.00** Germinal (film belg.-franc.-włos.), **1.30** Dorosłe sprawy (s.), **2.00** Legendy dalekich światów (s. dok.).

■ **TV POLSAT 1:**
6.00 Piosenka na życzenie, **7.00** Mumia Niania (s. anim.), **7.30** Tajemniczy rycerze (s. anim.), **7.55** Debiut Extra (pr. rozryw.), **8.30** Roswell: w kręgu tajemnic (s.), **9.20** Drogówka, **9.50** Ucieczka do raju (s.), **10.45** Awantura o kasę (teleturniej), **11.35** Różowa Pantera (s. anim.), **11.40** Kachorra, to ja (s.), **12.35** Luz Maria (s.), **13.30** Adam i Ewa (s.), **14.30** Pokemon 2 (s. anim.), **14.55** Miodowe lata 4 (s.), **15.45** Informacje, **16.10** Różowa Pantera (s. anim.), **16.20** Kachorra, to ja (s.), **17.15** Largo (s.), **18.10** Przyjaciele 6 (s.), **18.45** Informacje, **19.15** Rosyjska ruletka (s.), **20.10** IDOL Extra (pr. rozryw.), **20.50** Samo życie (s.), **21.20** Nikita 5 (s.), **21.30** Studio Lotto, **22.20** Z archiwum X (s.), **23.20** Biznes informacje, **23.45** Graffiti, **0.00** Playboy: Pamiętnik Czerwonego Pantofelka (s.), **0.30** Playboy: Eden (s.), **1.00** Bandzior i ślicznotka (fiklm USA), **2.35** Aquaz Superchat na żywo.

PIĄTEK 21 MARCA

■ **TVP 1:**
6.00 Kawa czy herbata
8.00 Wiadomości, pogoda
8.15 Woronicza 17 (s.)
8.25 Marco i Gina (s. anim.)
8.50 Jedyneczka
9.15 Bajeczki Jedyneczki
9.20 Słoń Benjamin (s. anim.)
9.50 PŚ w skokach narciarskich - Planica
12.00 Wiadomości
12.45 Plebania (s.)
13.35 U siebie: Hajno (rep.)
13.55 Światowe dziedzictwo kultury (film dokumentalny)
14.10 W rajskim ogrodzie (mag.)
14.30 Laboratorium (mag.)
15.00 Wiadomości
15.10 Spraw

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 20 MARCA

■ TC 1:

5.00 Europa dzisiaj
5.30 Obiektyw
5.59 Dzień dobry z TC
8.30 Czarujące przedszkole
9.00 Wiadomości
9.05 Podróżomania
9.35 Na pływalni z Jiím Bělohlávkiem
10.00 Niechaj żyje królewna! (film holen.)
12.00 Wiadomości
12.10 Sama w domu
13.10 Bananowe rybki (talk show)
13.50 Nie gaść! Płonę! (s. dok.)
14.10 Jeśli musisz, to musisz?
14.35 Ciąg dalszy nastąpi...
15.15 Swawolna bajka (bajka)
16.00 Wiadomości
16.05 Czarodziejskie przedszkole
16.35 Bolek i Lolek (s. anim.)
16.45 Labirynt
17.10 Stop (dla kierowców)
17.15 AZ-quiz (teleturniej)
17.40 Europejskie referendum
17.45 Pogoda
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Kung-Fu: Legendy ciąg dalszy II (s.)
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, komentarze
19.35 Wydarzenia kulturalne
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Černické humoresky" (s.)
21.20 Europejskie wydarzenia
21.35 U nas w Europie
22.05 Wydarzenia, komentarze
22.37 Bramki, punkty, sekundy
22.45 Bez ogródek (pr. public.)
23.15 Wszyscy mężczyźni burmistrza IV (s.)
23.35 Szaleję za tobą VI (s.)
0.05 „Rané U Zelené sedmy" (s.)
1.00 Obiektyw
1.30 Dlaczego chodzimy do kawiarni
1.45 Josef Hirlala (sylwetka)
3.10 Życie poety i kołatysty J. Kolíře
3.25 Reportaże TV Ostrava
3.50 Pop art
4.25 Europa dzisiaj.

■ TC 2:

5.00 Na tropie
5.20 Przygody nauki i techniki
5.45 Wydarzenia w ekonomice
5.55 Czarne owce
6.25 Wiadomości TVS
6.55 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 X (czyli x razy o kulturze)
9.00 Dzień dobry z TC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
11.45 Europejskie referendum
12.00 Życie w telewizji (dok.)
12.40 Titanic: Prawdziwa historia J. Dawsona (dok.)
13.35 Meduza
14.10 Szarada
15.15 Na tropie
15.40 Piękne zguby
16.10 Co mogę zrobić dla siebie...
16.15 Klucz (mag.)
16.45 Buly
19.30 Dobry rok (sport)
20.00 Samizdat (dok.)
21.00 Nie śmiałem nawet umrzeć... (dok.)
21.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
21.55 „Vlčí jáma" (film czes.)
23.30 Ci najlepsi z klasyki
0.05 Echo
0.30 Samizdat
1.30 Dave Holland Big Band
2.15 Piękne zguby
2.45 Przez most Karola z prof. Františkiem Dvořákiem
3.00 Newshour with Jim Lehrer
3.55 Archie Shepp & Horace Parlan.

■ NOVA:

5.59 Śniadanie z TV Nova, **8.30** Teletubbies (s. anim.), **9.00** Zakochana (s.), **9.45** Porachunki (western USA), **11.25** Program kulinarny, **12.00** Sędzina Amy II (s.), **12.50** Knots Landing (s.), **13.45** Luz Maria (s.), **14.35** Ciemny rycerz (s.), **15.30** Brzydka Betty (s.), **16.20** Derrick (s.), **17.25** Właśnie teraz z regionów, **17.35** Zaryzykuj! (teleturniej), **18.00** M.A.S.H. (s.), **18.30** Prognoza pogody, **18.35** Medicopter 117 IV (s.), **19.30** DTV, sport, pogoda, **20.00** „Anděl 2002", **22.20** Kociot, **23.10** Morderstwo na Górze Cieni (film USA), **0.50** Outer Limits V (s.), **1.35** Najpotądaniejsze (s. erot.), **3.00** Kociot, **4.10** Zaryzykuj! (teleturniej), **4.35** Mallorca (s.).

■ PRIMA:

8.00 Pojedynek na pustyni (dok.), **9.00** Doktor ze wsi (s.), **9.50** Wspaniali i bogaci (s.), **10.45** Prima jazda, **11.35** Krok za krokiem V (s.), **12.00** Ostatni dowód (film USA), **13.40** Renegat I (s.), **14.30** Hunter V (s.), **15.25** Beverly Hills 90210 (s.), **16.15** Hotel zamkowy Orth II (s.), **17.05** Fatalna miłość (s.), **17.55** Sauna, **18.45** Prima TV, **18.50** Minuty regionu, **18.55** Pogoda, **19.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli..., **19.45** Miś Jogi (s. anim.), **19.55** „My všichni školou povinní" (s.), **21.05** Receptariusz dobrych pomysłów, **22.05** Ciernie, **22.55** W imieniu prawa VI (s.), **23.45** Zonaty z zobowiązaniami (s.), **0.10** Na temat!, **0.15** Policja w akcji II (s.), **1.05** Sauna.

PIĄTEK 21 MARCA

■ TC 1:

5.00 Sama w domu
5.59 Dzień dobry z TC
8.30 Czarodziejskie przedszkole
9.00 Wiadomości
9.05 Bez ogródek (dok.)
9.35 Moda Styl - KABO Brno
10.00 Nasz nauczyciel (s.)
11.30 Wesołe historyjki z nakręcania
12.00 Wiadomości
12.10 Dr Quinn VI (s.)
12.55 Dzwoneczki Kacperka (bajka)
14.00 „F. L. Věk" (s.)
15.00 Nasza wieś
15.20 Orkiestra dęta
16.00 Wiadomości
16.05 Parker Lewis musi wygrać I (s.)
16.30 Star Trek II (s.)
17.15 AZ-quiz (teleturniej)
17.40 Europejskie referendum
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Kinobox
18.35 Nie zastanawiaj się i kręć!
18.59 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, komentarze
19.35 Wydarzenia kulturalne
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Smrt černého krále" (film czes.)
22.05 Dwugłos (s.)
22.30 Wydarzenia, komentarze
22.43 Bramki, punkty, sekundy
22.50 Czyściec (psychothriller USA)
0.20 Losowanie „10" szczęśliwych
0.30 Flirtowanie z katastrofą (film USA)
2.00 Star Trek II (s.)
2.50 Jeśli musisz, to musisz?
3.20 O skarb Agnieszki Czeskiej (teleturniej)
4.05 J. Haydn: Koncert F-dur dla organów i orkiestrę kameralną
4.20 Moda Styl - KABO Brno.

■ TC 2:

5.00 Świat motoryzacji
5.50 Echo
6.20 Żandarmi o sobie
6.25 Wiadomości TVS
6.45 Wydarzenia w świecie
6.55 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 Obiektyw
9.00 Dzień dobry z TC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
11.45 Europejskie referendum
12.00 Echo
12.30 Gracz (sylwetka Josefa Karlíka)
13.00 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
13.25 Władcy duchów (s. dok.)
13.50 Labirynt
14.20 Game Page
14.35 Japonia dziś
14.55 Animals
15.10 Wszyscy mężczyźni burmistrza IV (s.)
15.35 Wydarzenia europejskie
15.45 U nas w Europie
16.15 Przygody nauki i techniki
16.45 Buly
19.25 Magazyn Ligi Mistrzów
20.00 Czeska reżyseria teatralna (s. dok.)
21.00 Herbatka dla trzeciego
21.30 Wydarzenia w świecie
21.40 Ego
22.00 Terra musica
22.40 Praga z soboty na niedzielę: Poeta nie umiera
23.40 Robbie Williams: Show
0.40 Na pływalni z Jiřím Bělohlávkiem
1.05 Solo dla...Iva Kršiana
1.45 Robert Lockwood Jr., Eddie King & Steve Hill
2.25 Ostatni dzień: Ernesto Guevara
2.50 Wydarzenia, komentarze
3.00 Newshour with Jim Lehrer
3.55 Mądrości starego klauna
4.05 W drzwiach stoi A. G.

■ NOVA:

5.59 Śniadanie z TV Nova, **8.30** Teletubbies (s. anim.), **8.55** Zakochana (s.), **9.45** Dziki kucyk (film USA), **11.15** Magazyn kulinarny, **12.00** Sędzina Amy II (s.), **12.50** Knots Landing (s.), **13.45** Luz Maria (s.), **14.35** Ciemny rycerz (s.), **15.30** Brzydka Betty (s.), **16.20** Derrick (s.), **17.25** Właśnie teraz z regionów, **17.30** Zaryzykuj! (teleturniej), **18.00** M.A.S.H. (s.), **18.35** Medicopter 117 IV (s.), **19.30** DTV, sport, pogoda, **20.00** „Anděl 2002", **22.20** Kociot, **23.10** Morderstwo na Górze Cieni (film USA), **0.50** Outer Limits V (s.), **1.25** Najpotądaniejsze (s. erot.), **3.00** Kociot, **4.10** Zaryzykuj! (teleturniej), **4.35** Mallorca (s.).

■ PRIMA:

8.00 Uskrzydlona kawaleria, **9.00** Doktor ze wsi I (s.), **9.50** Wspaniali i bogaci (s.), **10.45** Prima jazda, **11.35** Krok za krokiem V (s.), **12.00** Anioł zemsty (western USA), **13.40** Renegat I (s.), **14.30** Hunter V (s.), **15.25** Beverly Hills 90210 (s.), **16.15** Hotel zamkowy Orth II (s.), **17.05** Fatalna miłość (s.), **17.55** Sauna, **18.45** Prima TV, **18.50** Minuty z regionów, **19.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli..., **19.45** Miś Jogi (s. anim.), **19.55** Grzech pierworzny (film ang.), **21.50** Bangkok (film niem.), **23.40** Na temat!, **23.45** Komenda Rejonowa policji I (s.), **0.30** NHL Power Week, **1.05** Sauna.

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

NAPIĘCIE ROŚNIE - DZIŚ PÓŁFINAŁ EKSTRALIGI HOKEJA PARDUBICE - TRZYNIEC, JUTRO BARAŻ HAWIERZÓW - KLADNO

Trzyniec myśli o defensywie

W jednym obozie panuje euforia z udanego sezonu, w drugim rozczarowanie i niepewność. Hokeiści Stalowników Trzyniec wejdą dziś na lodzie Pardubic nie i niepewność. Hokeiści Stalowników Trzyniec wejdą dziś na lodzie Pardubic do półfinałowej serii play off ekstraligi, zaś drużyna Femaksu Hawierzów od jutro walczyć będzie w barażu z Kladnem o utrzymanie najwyższej klasy. W obu łamigłówkach do rozstrzygnięcia potrzebne będą cztery zwycięskie mecze.

Gracze Stalowników Trzyniec po wyeliminowaniu w ćwierćfinale Witkowic staną do konfrontacji z najlepszym zespołem tego sezonu. Pardubiczanie pokonali 4:2 w serii Znojmo, ale według ekspertów nie spisywali się już tak świetnie, jak w fazie zasadniczej. Trzyniecki trener Pavel Marek może liczyć na stabilną, dobrą formę swoich kluczowych zawodników. W meczach z Witkowicami nie zawiedli liderzy punktacji kanadyjskiej sezonu - Richard Král i Jan Marek, w kapitalnej dyspozycji prezentował się bramkarz Vlastimil Lakosil. To główni „jokerzy" trenera, który do Pardubic zabiera drużynę z podniesioną głową. Na trzeci i czwarty mecz rywalizacja przesunie się pod Jaworowy, ewentualne dalsze mecze będą grane na zmianę w Pardubicach i Trzyńcu. Szkoleniowcy trzynieccy i sami zawodnicy są zdania, że zwłaszcza od gry obronnej będzie bardzo wiele zależeć. „Nie możemy naiwnie atakować, z tak klasowym rywalem trzeba grać bardzo zdyscyplinowanie" - twierdzi napastnik Marek Zadina, który podobnie jak Richard Král, czy Petr Jančařík doskonale zna środowisko w Pardubicach. Skądinąd stalownicy lubią grać z kontry. Udowodnili to chociażby w decydującym o awansie do półfinału sobotnim meczu w Witkowicach.

Hawierzowianie do barażu z Kladnem przygotowywali się w bieżącym tygodniu w Luhaczowicach. Jak przystało na światowej sławy kurort, więcej było relaksu i regeneracji, niż pracy z kijem do hokeja. „Ważne, by moi podopieczni byli zdrowi i z wystarczającym zapasem sił. Rywalizacja z Kladnem będzie moim zdaniem bardzo zacięta" - powiedział trener Hawierzowa Radomír Kužílek, którego zespół pierwsze dwa spotkania rozegra na własnym lodzie. Nie udało się niestety do barażu pozyskać kilku doświadczonych zawodników. W planach był start słowackiego obrońcy Jerguša Bačy czy napastnika Jiřego Dopity. W końcu ani jeden z nich nie wzmocni drużyny Femaksu (Dopita pomaga Ołomuńcowi w barażu o I ligę). W meczach sparingowych w dobrym świetle zapowiadał się wypożyczony z Witkowic Leszek Laszkiewicz. Reprezentant Polski ma jedyną w swoim rodzaju okazję, by przekonać o swoich walorach czeskich trenerów. W Witkowicach Polak nie spełnił oczekiwań.

Terminy półfinału Pardubice - Trzyniec: 20. i 21. 3. w Pardubicach, 24. i 25. 3. w Trzyńcu, 28. 3. w Pardubicach, 30. 3. w Trzyńcu oraz 1 kwietnia w Pardubicach. Wszystkie mecze transmituje drugi program TVC (17.00).

Terminy barażu Hawierzów - Kladno: 21. i 22. 3. w Hawierzowie, 25. i 26. 3. w Kladnie, 28. 3. w Hawierzowie, 30. 3. w Kladnie, 1. 4. w Hawierzowie.

JANUSZ BITTMAR

■ SPORT POLSKI ■

❒ **LEGIA WARSZAWA** oddaliła się od obrony tytułu piłkarskiego mistrza Polski. We wtorek podopieczni Dragomira Okuki przegrali u siebie z Groclinem Dyskobolią Grodzisk Wlkp. 0:2.

❒ **WE WTOREK** późnym wieczorem wylądowali na stołecznym Okęciu uczestnicy zimowej wyprawy na drugi szczyt globu K2 (8611 m). Gorące powitanie zgotowały im znaczne tłumy.

❒ **POLSKI ZESPÓŁ skoczków narciarskich** nie wystąpi w piątek w turnieju drużynowym Pucharu Świata w Planicy. Na mamuciej skoczni wystartuje tylko w konkursach indywidualnych Adam Małysz.

❒ **Z UDZIAŁEM 53 drużyn** rozpoczęły się we wtorek w holenderskiej miejscowości Eindhoven 8. mistrzostwa świata w badmintonie. Polski zespół, grający w grupie 4A o miejsca 23-30, pokonał Hiszpanię 5:0.

❒ **TENIS - Dawid Olejniczak** (Mera Warszawa), który w niedzielę zdobył tytuł halowego mistrza Polski, został powołany do reprezentacji kraju na mecz przeciwko RPA w pierwszej rundzie Grupy II Strefy Euroafrykańskiej rozgrywek o Puchar Davisa.

❒ **KOSZYKÓWKA - Puchar FIBA:** W piątym spotkaniu grupy C drugiej fazy Prokom Trefl Sopot pokonał holenderski Eiffel Towers Nijmegen 87:86 (24:23, 23:19, 22:22, 18:22).

❒ **DANIA - POLSKA 33:26 (18:10)** w towarzyskim meczu piłkarzy ręcznych rozegranym w Kolding.

MŁODZIEŻOWE MISTRZOSTWA RC W WIELOBOJU

Dwa medale na Zaolzie

Młodzi sportowcy z Bystrzycy odnieśli w sobotę znaczące sukcesy w młodzieżowych mistrzostwach republiki w wieloboju nowoczesnym. Podopieczni Ivy Konvičkí, trenera i sędziego klasy międzynarodowej, wywalczyli w Frazdze w trójboju m.in. srebro i brąz w swych kategoriach.

Z 11 młodych trójboistów z naszego regionu najlepiej spisał się Tomasz Endrych, siódmoklasista z PSP im. Stanisława Hadyny w Bystrzycy, który w swojej kategorii (roczniki 1989-90) wywalczył wicemistrzostwo RC i srebrny medal. „W naszej kategorii startowało 8 zawodników" - powiedział „GL" T. Endrych. „Trójbój składa się w naszym wypadku z pływania (100 m crawlem), biegu (1 km) i strzelania (na stojąco, z broni pneumatycznej). Koledzy z roczników 1984-85 startowali w kategorii A, w której do wymienionych dyscyplin dochodzi szermierka, a starsi zawodnicy uprawiają pięciobój nowoczesny i do wymienionych dyscyplin dodają jeszcze jazdę konną".

Dodajmy, że bardzo dobrze spisał się też Marek Konderla z czeskiej Szkoły Podstawowej w Bystrzycy, który zdobył w swej kategorii brązowy medal.

(db)

Z OPÓŹNIENIEM STARTUJE POJUTRZE PIŁKARSKA WIOSNA W MŚLF i DYWIZJI

Karwina podejmuje Zabrzeg

W najbliższy weekend rozpocznie się w naszym regionie wiosna piłkarska MŚLF i Dywizji. W zeszłym tygodniu z powodu fatalnych stanów boisk odroczono 16. kolejkę MŚLF (3. ligi) oraz Dywizji. Wcześniej zrezygnowano również z przeprowadzenia 16. i 17. kolejki Mistrzostw Okręgu. Tam kibice poczekać muszą do 29 marca. Z naszych drużyn na własnych śmieciach zaprezentują się w 17. kolejce tylko piłkarze dywizyjnej Karwiny, którzy podejmować będą Zabrzeg. Reszta zespołów, w tym trzecioligowe Dziećmorowice i Trzyniec, zagrają na wyjeździe. Raczej niepewny jest start Slawii Orłowa w Rymarzowie. Jeszcze wczoraj tamtejsze boisko pokrywała kilkucentymetrowa warstwa śniegu.

■ **KS DZIEĆMOROWICE (15. miejsce).** Podopieczni trenera Dušana Zbončáka jadą do Znojma, z którym jesienią zremisowali 2:2, golem w dolicznym czasie. „Mamy im co wracać, ponowny remis byłby dla nas w obecnej sytuacji bardzo korzystnym wynikiem" - stwierdził Zbončák. Kadra elektryków powinna być mocniejsza, niż na początku sezonu. Główną zdobyczą tego klubu jest doświadczony defensor Michal Šlachta z Baniku Ostrawa (jesienią występował w Olbrachcicach), który do końca sezonu pomoże Dziećmorowicom w pracach ratunkowych. „Nie ukrywamy, iż najważniejszym celem to utrzymanie 3. ligi w Dziećmorowicach. Zrobimy w tym kierunku maksimum" - powiedział trener Dušan Zbončák. Do nowych twarzy w zespole należą też Mudrík (Czadca), Matulík (Witkowice), czy Velčovský (Wracimów). Z Niemiec powrócili do Dziećmorowic Szinstara i Hrazdílek. Obaj dobrze zapowiadali się podczas wiosennych sprawdzianów.

■ **FUTBOL TRZYNIEC (16.).** Piłkarze spod Jaworowego plasują się na ostatnim miejscu w tabeli MŚLF. Podobnie jak w przedostatnich Dziećmorowicach druga część sezonu 2002/2003 stoi w tym zespole pod znakiem prac ratunkowych. Zresztą trzyńczanie pod identycznym stresem grali również w poprzednim sezonie. Wtedy udało im się utrzymać trzecią ligę w mieście. Na stanowisku menedżera stał znany internacjonał Karel Kula, który na początku tego roku przekazał swoją pałeczkę Zdeňkowi Dembinemu. Nowy trener jest optymistycznej myśli. „Wierzę, iż zdołamy uratować 3. ligę„ - zadeklarował Dembinny.

■ **REFOTAL OLBRACHCICE (6.).** Szóste miejsce na półmetku dywizji wróży duży optymizm, jednak zdaniem obserwatorów klub stracił wraz z odejściem Michała Šlachty do Dziećmorowic. Piłkarze Refotalu jadą w weekend do Rożnowa pod Radhoszczem, gdzie zmierzą się z ambitnym 1. Wałaskim FC. „Rożnowianie w jesiennej edycji spisywali się świetnie. Przegrali tylko jeden mecz - właśnie z nami w Olbrachcicach 0:2, a więc z pewnością są żądni odwetu" - powiedział kierownik drużyny Ivan Marini, który jest przekonany, iż w Rożnowie spotkanie odbędzie się na żużlu. Grę ofensywną powinien wzmocnić utalentowany Libor Chromík z Pietwałdu, to do tej pory jedyna nowa twarz w drużynie. Bliski przyjścia do Refotalu jest młody obrońca Petr Zajarol z Baniku Ostrawa B, który jesienią bronił barwy Dziećmorowic. „Wszystko rozstrzygnie się do piątku" - powiedział Marini. Z drużyną jak na razie nie trenuje pomocnik Roman Miczka, dla którego priorytetem są studia wyższe.

■ **IRP CZESKI CIESZYN (11.).** Piłkarze IRP chyba należycie przygotowani są do startu dywizyjnych rozgrywek. Z ulgą przyjęli działacze tego klubu fakt, iż odłożono o tydzień początek wiosennych zmagań. „Leczyliśmy drobne kontuzje, przerwa wyszła nam tylko na zdrowie" - stwierdził sekretarz 11. klubu w tabeli Jindřich Klyszcz. W bieżącym tygodniu czeskocieszynianie głównie regenerowali siły. Na inaugurację wiosny mają bowiem bardzo wymagającego rywala - jednego z pretendentów do awansu - czwarty w tabeli Hluczyn. Nowe twarze w zespole - Macháček (Sigma Ołomuniec) i Nešas (powrót z Austrii).

■ **SLAWIA ORŁOWA (13.).** Trenerzy Milan Procházka i Josef Jadrný pragną za wszelką cenę odbić się ze strefy spadkowej. Trzynaste miejsce w tabeli budzi grozę, ale szkoleniowcy orłowscy deklarują, iż na wiosnę gra ulegnie zdecydowanej poprawie. Drużynę wzmocnił Jiří Směťák z Dziećmorowic, na gościnne występy pozyskano z Poruby Petra Nesrstę. W sparingach dobrze spisywał się snajper Halička, w pomocy trenerzy liczą na umiejętności Majera.

■ **FC KARWINA (14.).** Nowe władze nadolziańskiego klubu pragną poprawić kondycję piłki nożnej w Karwinie. Katastroficzny scenariusz, jakoby drużyna FC Karwiny miała zniknąć z futbolowej mapy regionu, chyba definitywnie odrzucono. Dyrektor sportowy klubu Jan Volf pełnił jeszcze nie tak dawno temu funkcję trenera piątoligowego Jákla Karwina. Współpraca pomiędzy obiema drużynami budzi pewien optymizm. Warunki ekonomiczne nie są wciąż najlepsze, ale wszyscy liczą na gest ze strony ratusza karwińskiego. Z Jáklu przychodzą Vlachovský, Zoler, Krejčí, Šlachetka oraz bramkarz Holzbauer. Trenerem drużyny pozostaje nadal Libor Frič (Jákl Karwina prowadzić będzie Krošil).

■ **LOKOMOTYWA PIOTROWICE (16.).** Beznadziejnie ostatni zespół dywizyjnej grupy E przetrwał chyba największy kryzys w swojej historii. W zimie doszło do poprawy sytuacji ekonomicznej w Piotrowicach. Klub jest w stu procentach przygotowany do walki o dywizyjne punkty, i co najważniejsze - o uratowanie swojej skóry. Do Piotrowic wrócili m.in. Gil (z Opawy), Klos (z Karwiny), Ochodek i Gelner (z Trzebowic), pozostaje też Padych (wypożyczony z Dziećmorowic).

JANUSZ BITTMAR